

EPERJESI LAPOK

Sárosmegye s városainak társadalmi s gazdasági érdekeit képviselő hetilap.

Szerkesztői iroda: főtca, 203. szám.

Ide intézendő minden a lap szellemi részét illető közlemény.

Kiadó-hivatal:

Eperjesi Bank-Egylet könyvnyomdájában Eperjesen.
Ide intézendő minden előfizetés, hirdetmény és a kiadás körüli panaszok.

Megjelen: minden szombaton.

Előfizetési ár:

vidékre postán vagy helyben házhoz küldve:
Egy évre 4 frt.
Félévre 2 „
Negyedévre 1 „

HIRDETÉSI DÍJ:

háromhasábos petit sor egyszeri hirdetése 5 kr., többszörös hirdetés jutányosabb.

— Bélyegdíj: minden hirdetésért külön 30 kr. —
Nyitlár minden sor 10 kr.

Kéziratok és levelek vissza nem adatnak. — Bérmentetlen levelek csak ismerős kezekből fogadtatnak el.

T. olvasóinkhoz.

Az év vége felé közeledvén, legyen szabad, a régi szokást megtartva, arra használni fel ezen alkalmat, hogy lapunk érdekében is intézzünk t. olvasóinkhoz néhány szót.

Maholnap négy éve már, hogy művelt közönségünk ohajának megfelelően, magunkat egy helyi lap megindítására elhatároztuk.

Kifejtettük akkor az indokokat, melyek elhatározásunkra mérvadók voltak s jeleztük a célt, melyet törekvésünk feladatául tűztünk.

Tudtuk jól, hogy ezen feladat megoldása sok nehézséggel jár, de számot vetettünk a leküzdendő akadályokkal s lankadatlan erővel haladtunk a kitűzött cél felé.

Értelmiségünk, művelt közönségünk rokonszenvvel kísérte s támogatta vállalatunkat, mert belátta, hogy az valódi szükségét pótol s helyi érdekeinkre nézve hasznos, sőt nélkülözhetetlen.

Nem dicsekvésből mondjuk ezt, s nem azért, mintha ez állítással reklamot akarnánk csinálni, de mert ezzel egyszerűen egy tényt akarunk constatálni, a mire lapunk multja feljogosít.

Feljogosítva érezzük magunkat ezt tenni, mert saját tapasztalásából tudja mindaz, ki lapunkat eddigi pályáján figyelemmel kísérte, hogy az társadalmi életünk legutóbb tapasztalt örvedetes lendületének egyik leghathatósabb tényezőjét képezte.

Megyei és városi életünk fontosabb mozanatait az „Eperjesi Lapok“ mindenkor hiven visszatükrözik, közhasznu társulataink és egyleteink lapunkban hathatós támaszt találnak s általában helyi érdekeink kiváló mérvben vannak benne képviselve.

Eleve kijelölt iránypontjainkhoz a jövőben is ragaszkodni fogunk, gondot fordítva különösen a megyei és városi közleményekre s általában a helyi érdekekre.

Mennyiben az „Eperjesi Széchenyi-kör“, ezen, társadalmi s culturalis életünkben mondhatni korszakot alkotott egyesület a közérdekkeltséget maga iránt méltán oly nagy fokban fölkelte, úgy vagyunk meggyőződve, hogy közönségünk ohaját teljesítjük, ha e kör tevékenységét ezentul is éber figyelemmel kísérendjük, működéséről az eddigiekhez hasonló kimerítő jelentéseket hozunk s az abban felolvasásra került jelesebb és közérdekű dolgozatokat lapunkba felvesszük.

Ezenkívül szándékunk sulyt fektetni vidéki levelezésekre s általában gondoskodni fogunk, hogy lapunk tartalma minél változatosabb s érdekesebb legyen.

A lap technikai oldalát illetőleg meggyeizzük, hogy az „Eperjesi Bankegylet“ korszerűen berendezett könyvnyomdája annak csinos s versenyképes kiállításáért, valamint pontos szétküldéséért kezességet vállal.

Ezeknek előrebocsátása után legyen szabad abbeli reményünknek adni kifejezést, hogy művelt közönségünk vállalatunkat méltányolni s ezentul is anyagilag és szellemileg támogatni fogja.

Az „Eperjesi lapok“ kiadó hivatala.

Előfizetési feltételek.

Egész évre 4 frt
Félévre 2 „
Negyedévre 1 „

Az előfizetési pénzek az Eperjesi Bank-egylet könyvnyomdájába intézendők.
Vidéki előfizetések legcélszerűbben postaltalvánnyal eszközölhetők.

Sárosmegyében legtöbb adót fizető bizottsági tagok névsora 1879. évre. *

Sorsz.	N e v e	L a k á s a	Fizet adót
			frt kr.
1	Salamon Géza		4896 33
2	Gr. Wengerszky Vict.	Alsó-Sebes	2688 48
3	Szentandrassy Laj.*	Eperjes	2480 21
4	Keczer Miklós	Lápispaták	1849 8 1/2
5	Dessewffy Pál	Margonya	1589 67
6	Jelenik-Almássy I.*	Eperjes	1585 75
7	Péchy Lucian	Eperjes	1515 81
8	Dr. Tóth Miklós*	Eperjes	1592 36
9	Tahy László*	Eperjes	1350 14
10	Köszeghy Antal*	Budapest	1261 4
11	Br. Gallány László	Klembérek	986 74
12	Pulszky Géza	Zsebtalu	980 90
13	Bano Jozsef	Osztopatak	960 14
14	Kolosa Miklós*	Eperjes	950 6
15	Kacsér Márk	Bartfa	929 55 1/2
16	Goldschmidt Lajos	Vörösvágás	903 12 1/2
17	Piller Kálmán*	Peklén	882 34
18	Ifj. Hedry Ernő.	Eperjes	838 22
19	Bornemisza Lajos	Krivány	834 81 1/2
20	Ficker Rezső	Lőfalu	800 55 1/2
21	Both Tamás*	Asguth	786 51
22	Meliorisz Gergely*	Eperjes	731 75
23	Berzeviczy Tivadar*	Eperjes	721 42
24	Károlyi László*	Szent-Imre	686 17
25	Bujanovics Sándor	Izsép	648 51 1/2
26	Péchy Ödön	Eperjes	631 25
27	Bosits Gábor*	Budapest	624 40
28	Propper Dávid	Nagy-Sáros	624 24
29	Beör Mihály	Eperjes	614 11 1/2
30	Klein Ignác	Eperjes	605 52
31	Péchy László	Eperjes	549 81
32	Tahy István*	Eperjes	549 29
33	Gr. Dessewffy Dénes	Finta	546 38
34	Piller Miklós*	Mérk	526 37
35	Gombos Alajos*	Eperjes	520 44
36	Klein Samu	Berettó	525 9
37	Lux Dávid	Eperjes	519 41
38	id. Szmrecsányi Jenő	Daróc	517 76
39	Reiner Vilmos	Kerekrét	509 68
40	Pollner Leo	Palocha	508 3
41	Körtvélyessy Gábor	Csalfalu	499 41 1/2
42	Id. Hedry Ernő	Raszlavicz	497 60
43	Hodossy Imre*	Budapest	483 18
44	Friedmann Márk	Nagy-Sáros	480 92 1/2
45	Mosánszky Győző*	Eperjes	476 10
46	Ganczaugh István	Eperjes	473 13 1/2
47	Mérey Aurel*	Eperjes	466 66
48	Kacsér Armin	Szvidnik	457 88 1/2
49	Szabó Ede	Eperjes	457 11 1/2
50	Leuchtag Manó	Lubotin	452 81
51	Adler Samu	Kapi	446 26
52	Dobay Sándor*	Eperjes	445 64
53	Korach Jakab	Siroka	445 12
54	Bánó György	Zsálmány	437 77
55	Kecskés Gyula	Bajor	435 3
56	Kacsér János	Szvidnik	433 53 1/2
57	Csatáry Ágost	Eperjes	428 71 1/2
58	Urbán Antal*	Eperjes	426 22
59	Dirner Lajos	Eperjes	422 67
60	Ujházy József	Kassa	420 52
61	Podhorányi Nándor*	Eperjes	417 67
62	Weinfeld József	Kassa	414 98
63	Br. Uszlár Otto	Eperjes	410 30
64	Mosánszky Titusz*	Eperjes	408 28
65	Sitányi József	Eperjes	401 88
66	Id. Nádaskay Sándor	Eperjes	397 90
67	Berzeviczy Edmund	Berzevicze	397 45
68	Zombory Bertalan	K.-Szeben	397 —
69	Duschek Ede	Klyussó	396 43
70	Meliorisz Kálmán	Kis-Sáros	394 91
71	Kirchmayer Gerő	Enyiczke	392 65
72	Paczau Mór	Eperjes	391 72 1/2
73	Bánó Géza	Ternye	391 60

* A csillaggal jelöltek kétszeresen választottak.

Sorsz.	N e v e	L a k á s a	Fizet adót
			frt kr.
74	Schusztér Károly	Hervartó	382 19
75	Péchy Béla	Hermány	375 5
76	Roskoványi Ambrus*	Eperjes	374 40
77	Dessewffy Józse	Eperjes	369 1
78	Fest Lajos*	Eperjes	366 —
79	Müller Izrael	Berzevicze	366 —
80	Berzeviczy Pál	Berzevicze	365 50
81	Hodossy Ede*	Eperjes	361 87
82	Mész Frigyes*	Sebes	361 15
83	Tardy István*	K.-Keresztes	352 48
84	Berzeviczy Béla	Eperjes	345 67 1/2
85	Ógr. Palaviccini Alf.	Ófalu	344 10
86	Mérey Dénes*	Radaacs	343 96
87	Schmidt Gyula*	Eperjes	342 92
88	Gerstl Dávid	Daróc	341 50
89	Id. Keczer Bertalan	Eperjes	340 21
90	Gr. Aichelburg Otto	Berzevicze	339 92 1/2
91	Kubinyi Albert	Eperjes	339 2 1/2
92	Gullány József	Eperjes	338 99
93	Rödler Ágost	Eperjes	335 22
94	Czababay András	Roskovány	327 50 1/2
95	Szalyovich Imre*	Eperjes	325 30
96	Benzur József*	Eperjes	324 66
97	Lillia Boldizsár	Eperjes	321 20
98	Goldberger Zsiga	Tárca	320 —
99	Goldberger Herman		315 —
100	Bohrand Vilmos	Eperjes	314 25
101	Schullek Gusztáv*	Eperjes	311 72
102	Ulrich Manó	Sandal	309 32 1/2
103	Müller Nathán	Vörösalma	309 7 1/2
104	Péchy Géza	Péchujfalu	307 8 1/2
105	Klein Hermann	M.-Jakabfalu	306 72
106	Hajtsch Lajos*	Eperjes	304 70
107	Gallotsik Vilmos	Eperjes	304 24
108	Szinyey Bertalan*	Szinye	301 98
109	Lipthay István	Budapest	300 44
110	Klór Gyula	Eperjes	298 34 1/2
111	Hollán Victor	Raszlavicz	296 92
112	Fejérváry Kálmán	K.-Keresztes	289 96
113	Id. Dessewffy Ignác	Eperjes	287 61
114	Füzy Árpád	Lemes	287 10
115	Meliorisz József	Radács	286 65
116	Rosenfeld Wolf	Nyársardó	285 9 1/2
117	Stépan János*	Eperjes	272 50
118	Paulusz Károly	Eperjes	272 49
119	Batek Frigyes	Zboró	272 18
120	Hajdu Lajos*	Budapest	270 32
121	Willecz Joób*	Eperjes	269 84
122	Willecz Ferencz*	Ódorin	269 84
123	Willecz Ágost*	Eger	269 84
124	Fábray István*	Budapest	269 84
125	Breyer Adolf*	Eperjes	267 74
126	Zborovszky János	Eperjes	264 39
127	Bartsch Lajos*	Bartfa	262 7
128	Péchy Ambrus	Péchujfalu	258 77
129	Ifj. Péchy Antal	Péchujfalu	258 77
130	Péchy Albin	Bolyár	258 17
131	Id. Péchy Antal	Péchujfalu	257 50 1/2
132	Kadas Miklós*	Eperjes	257 45
133	Br. Huszár Imre	M. Jakabfalu	256 87 1/2
134	Kósch Frigyes	Eperjes	255 39
135	Friedmann Abraham		255 21 1/2
136	Munk Henrik*	Eperjes	253 76
137	Semsey Ádám	Kassa	251 51
138	Sparagnapana Antal	Eperjes	248 17 1/2
139	Bielek László	Eperjes	248 37 1/2
140	Hortulányi András	Eperjes	244 96 1/2
141	Horowicz Jakab	Nagy-Sáros	244 89
142	Dessewffy Róbert	Hrabkó	243 33
143	Bujanovics Béla	Eperjes	242 48
144	Sztankay László	Eperjes	242 20
145	Szalyovich József*	Nyársardó	239 70
146	Tahy Géza	Pétermező	238 13
147	Dessewffy Ferencz*	Eperjes	236 56
148	Piller József	Eperjes	235 79 1/2
149	Semsey Vilmos	Eperjes	235 17 1/2
150	Körtvélyessy Adolf	Asguth	234 94
151	Kleinody József	Eperjes	232 41
152	Kresztyanko András	Eperjes	231 41
153	Oszvald Dániel	Eperjes	231 12
154	Semsey Ervin	K.-Keresztes	231 —
155	Sarlay Sándor	Eperjes	229 72
156	Wodianer Márton*	Eperjes	228 52

Sor. sz.	Nevé	Lakása	Fizet adót	
			frt	kr.
157	Ifj. Dessewffy Ignác	Bérczalja	226	45
158	Bottenstein H.	Szt.-Mihály	225	80
159	Mattyasovszky T.*	Eperjes	225	23
160	Glück Lipót*	Eperjes	224	66
161	Müller Zacharias	Berczevicze	224	1
162	Goldberger Jakab*	Eperjes	223	51
163	Propper Adolf*	Eperjes	223	20
164	Dirner Lajos	Eperjes	222	69
165	Balpataky Ambrus	Eperjes	221	5 1/2
166	Szeckerka József	Peklén	219	88
167	Hrabéczy Gábor	Kende	219	87
168	Fontana János	Eperjes	219	83
169	Máday László	Siroka	219	7
170	Schwartz Bernát	Pécbujfalu	217	70
171	Berthoty Cornél	Eperjes	216	83
172	Stamm Ágost	Eperjes	216	78
173	Friedmann Salamon	Ternye	216	56
174	Dobay Ede	Dobó	216	3
175	Vass Vincze	Bártfa	215	39 1/2

Póttagok:

1	Zempliner Mór		214	38 1/2
2	Lefkovic Armin		212	39
3	Zombory Kálmán	Eperjes	210	56
4	Zombory Victor	Bodonlaka	210	56
5	Kolbay Ignác	Eperjes	210	63
6	Baán Géza	Dobó	209	68

Eperjesi Széchenyi-kör.

Az „Eperjesi Széchenyi-kör“ f. évi december hó 29-én, vasárnap, délutáni 3 óraker sajtó helyiségében rendes évi közgyűlést tart, melyre a kör összes alapító és rendes tagjai ezennel tisztelettel meghívottnak.

- A tanácskozás tárgyai lesznek:
1. A kör ez évi jelentésének előterjesztése.
 2. Az idegen nyelvi és irodalmi szakválasztmány egyik tagsági helyének betöltése.
 3. A f. évi számadások átvizsgálására hivatott „számvizsgáló bizottság“ kiküldése.
 4. Az 1879. évi költség-előirányzat megállapítása.
 5. Az évkönyv és diszgyűlés kérdésének megvitatása.
 6. Esetleg teendő indítványok s szabályszerű időben bejelentett tanácskozási tárgyak.

Az igazgató választmány f. hó 15-én rendes havi ülést tartott, melynek több fontos tárgyai közül kiemeljük a következőket: megállapított a közgyűlés elé terjesztendő költségvetési javaslat, mely szerint a jövő évre 1600 frt biztos bevétel s ugyanannyi kiadás van előirányozva; kijelöltetett a jövő évre megrendelendő lapok és folyóiratok; elhatároztatott a f. hó 21-én megtartandó nyilvános színelőadás; tárgyalatott a helyiség-változta-

TÁBOA.

Utam Budapesttől Eperjesig.

Augusztus 11- és 12-én, 1878. Lévay Istvántól.
(Folytatás).

Hölgyeim és uraim! elképzelhetik, hogy ily malheurök közt Pohl uram konyhája sem tette meg a kellő hatást. Széttékinték tehát a teremben, nem vetődött-e ide valami ismerősöm. Nem gondoltam meg, hogy ily felfordult időben legfeljebb az hagyja el csöndes tűzfészket, kit Boszniába commandiroztak. Ad vocem Bosznia! Ott a terem egyik szögletében nagy hűhóval rontja a levegőt egy hegyke tisztcske; a vendégek száználmas mosolyal tekintenek rá, mert nem igen látszik respectálni a jelenlevők iránti illemet. Ne kívánják tolem, t. olvasóim, hogy bemutassam őt. Ugy vagyok meggyőződve, hogy bel- s kültulajdonaival egy hölgy szívében sem okozna zavart. Boszniáról declamált az isten-adta, hogy majd így-ugy elbánik ő azokkal a turbányos, tatárfejű vagy nem tudom én miféle bosznyákokkal. Csak rajta, vitéz uram! Hanem hát kettőn áll a vásár. Azt hiszem a jövő lehűtötte már ő kelme enthusiasmusát. Szegény tatár! Ki tudja nem került-e annak a „Magyarország és a nagy világ“-ban hősi eszményképp bemutatott Hadsi Lojának körmei közé s most tán valahol a bokorban elmélkedik szegény feje a miskolci korai lelkesültségről.

Bocsánat ez intermezzoért! Hisz méltóztatik látni már Szerencsen vagyunk. A jegyet is megváltottuk, rosz kávé is, meg meleg sört is ittunk. Indulhatunk tehát Ujhely s Kassa felé, a hova majd egy tíz óra után elvetődünk, ha csak valami fatalitás hoppon nem hagy. Ugy vigasztalódtam, ha már 8-ra nem, legalább éjjelre Eperjesen gyönyörködhetem a holdvilág ezüst fényében; mert becsületére legyen mondva a vasuti hivatalok jól értesültségének s a telegraf villámgyors tádosításainak, még akkor sem tudám, hogy Kassán és vidékén mily rombolólag léptek fel azok az áldott elemek; hogy Abosnál mily kiméletesen bánt el a Hernád a vasuti hiddal. Pedig következtethettem volna a vidékről, melyen keresztül robogtunk. Minden víz alatt állott; a gabona földekről eltűntek a keresztek; a kukoricások vízben usztak; a szénapetrencék úgy néztek ki a távolból a tenger

tés ügye, miután azonban az ajánlatba hozott új helyiség kibérlése a jelenleginek albréadásától van függővé téve, egyelőre eziránt döntő határozat nem hozhatott; a közelebbi rendes közgyűlés határideje kitűztetett és tárgysorozata megállapítatott; több új tag vétetett föl stb. stb.

Ugyanezen ülés határozata folytán folyó hó 23-án, hétfőn az esti órákban megtartandó rendes összejövetel alkalmával azon diszes részben színnyomatu fametszetek, (számszerint mintegy 24) melyek a „Graphic“ című angol képes hetilap mellékletei gyanánt jelentek meg, s arcképeket, tanulmányföket, jeleneteket a sportéletből stbt. ábrázolnak ki fognak állittatni és darabonkint eladatni. Mire közönségünket ezennel figyelmeztetni bátorodunk.

Dr. Reich Emil felolvasása s az azt követett rögtönzött kis zeneestély fényes közönség előtt tartatott meg f. hó 13-án, pénteken. Felolvasó megváltoztatja szándékát s nem az angol irodalom utóbbi évtizedéről, hanem ezen évtizednek csak egyik legjelentékenyebb termékéről: Buckle H. T. nagy kulturhistoriai tanulmányáról értekezett; e változtatás ellen semmi kifogásunk sem lehetett; míg amugy sok íróról keveset lehetett volna csak mondania a felolvasónak, addig így, behatóbban értekezhetett egy íróról. Buckle maga egy egész világ, és műve tulajdonképen nem „az angol civilisató története“, a minek nevezi, de a világtörténet bölcsészete, — egy oly tudomány, a melynek még ugy szólván csak jövője, de nagyszerű jövője van. Tekintve a tárgy érdekét s az ismeretett bölcsészeti nézetek mélységét, csak azt lehet sajnálnunk, hogy felolvasó többet nem mondott róla; de azon szűk keretben is, melyben nagyérdkü előadása mozgott, szelleműsan és tapintatosan tudta azon pontokat megtalálni, melyeken a tudomány igazságai iránt fogékony, bár bölcséleti módszerekben nem iskolázott hallgató Buckle eszméinek körébe behatolhat. Ezen felolvasás volt egyszersmind utolsó föllépte dr. Reich Emil urnak, ki rövid ittléte alatt a Széchenyi-kör első estélyiben való buzgó részvétele által, kivált a zene-előadások terén oly érdemeket szerzett, melyekért a kör valóban hálával tartozik neki. s midőn ezt e helyen is kifejezzük, egyszersmind azon reményünket tolmácsoljuk, miszerint a távozót még jövőben is lesz alkalmunk körünkben üdvözölhetni.

A f. é. dec. 16-án (hétfőn) Lasztókay László főgymnasiumi tanár által tartott felolvasás „Adatok Eperjes politikai történetéhez, ennek keletkezéséről Hunyady Mátyás koráig“ című értekezésnek folytatása vala. Lapunk mult heti számában jelezti volt, hogy szerző az idő előre haladt volta miatt csakis Zsigmond király koráig (illetőleg az 1404. évig) juthatott értekezésében, s ennél fogva a már előre hirdetett „Eperjes hadi története“ helyett, ezen értekezésének folytatását olvasá föl jelenleg a szép számmal megjelent közönség előtt.

árban, mintha mind megannyi fehér lepedőkön tótágast álló ember lett volna. El is szorult a szívem ezeknek láttára s önkénytelenül dudoltam el magamban:

Rég veri már a magyart a teremő,
Azt sem tudja milyen lesz a jövendő.
Lesz-e még egyszer a földön jó napja?
Búsuljon-e, vigadjon-e nem tudja.

Neki adtam magamat tehát a busulásnak és busultam együtt azokkal, kiket a víz kiöntött otthonukból, mint az ürgéket s most alig tudják hol lehajtani árva fejüket; kiknek jég évi fáradságát egy garáda éjjel füstbe, azaz vízbe bocsátotta. — No, gondolám, legalább a törökök nem fognak ránk haragudni, a miért Boszniába megyünk, mert természetünk, bár önkénytelenül, nekik is juttatunk; rájok fért a szegény ördögökre, mert hisz a muszkák ugy is nagy vámot szedtek rajtok. És még mondja valaki, hogy a magyar nem nagy-lelkű!

És a vonat zakatolt tovább, gyorsan ragadva ki e gyászba öltözött tájakról; a mozdony kéménye hatalmasan lökögette füstjét, mely hosszú láncban nyult el felettünk a levegőben; néha a fölös gőz süstörgése zavarta meg az estveli csöndet. — Igen estve lett s így mindazon örömtől, melyet egy ismeretlen szép vidék szemlélete kelt, meg valék fosztva. A hold ugyan kikikandikált az ujhelyi erők lombjai közül, mintha bujdosdít játszanék velünk, de mostoha fénye ködös-homályosan világítá be a környéket, ugy hogy szemeim hasztalan tévedeztek a különben változatos panorámán. Azzal a hölgygyel ott a szögletben sem koketirozhattam ugy titokban, mert a coupé lámpájának a csillogása is minden másnak beillett, csak világításnak nem. Aludjunk hát, gondolám. S a mily kényelmesen csak elnyujtózodhatunk a vasuton, én is kísérletet tevék. De alig hunytam be szememet, egyszerre a vonatnak különben is lassu sebessége annyira a zerus fokra szállott, hogy ijedve ugrottam föl, azt vélvén baj esett! Csalódtam. A Hernád hidjához közeledék, melynek még most is hatalmasan megdagadt hullámai bömbölve száguldottak tova az éji messzeségbe. Tehát Kassa sincs már messze, hosszú utunkat majd kipihenhetjük ott, mert egy utközben hozzánk beszállott nem éppen vékony emberkétől sajnosan kelle értesülnöm, hogy Eperjesre csak tengelyen juthatni el. Ime

Nem mulaszthatjuk el ezen alkalommal sem a fölolvadás rövid vázlatát adni. Fölolvadó szerző városunk multját az 1404. évtől Hunyady Mátyás koráig azaz 1457. évig fejtegette. A fölsvorolt nagy számu eredeti okmány alapján föl lett tüntetve Eperjes város virágzó állapota Zsigmond király korában s kiváltképen azon körülmény, hogy a nevezett fejedelem mennyire kedvelte e várost, mikor nyere királyi adományban jelenlegi birtokát, miként óvta érdekeit az akkor már e vidéken pusztító martalóc cseh huszita hadak ellenében, hogyan nyerte a sovári sóknákat; mikor nyitattott meg a jelenlegi árokat, mikor s hogyan keletkezett a jelenlegi vízvezeték s a viztartó medencék. Zsigmond halála után Albert király s ennek özvegyétől Erzsébettől is több nevezetes okirat lett kivonatilag ismertetve, ugy a hírhedt cseh vezér Giskra János uralmát is híven ecsetelte fölolvadó s több levelét vázlatilag mutatá be; majd a nagy Hunyady János kormányzósága idejéből s V. László király korából s ettől kivált azon az 1453. évben kelt oklevél lett kivonatilag fölolvadva melynek alapján városunk, tekintve kiváló érdemeit, új címet nyert. Fölolvadó szerző által mind ezen e város minden egyes történelmi mozzanata vonatkozó adatok oly érdekesen vonzó s kellemes modorban lettek ismertetve, hogy a szép számu közönség a legnagyobb érdekltséggel s ritka feszült figyelemmel hallgatta végig ezen tanulmányos s élvezetet nyújtott fölolvadást. — Szerzőnek a már előre hirdetett s fölolvadásra kitűzött „Eperjes haditörténete“ című értekezése az 1879. évi januárhó 13-án tartandó összejövetel alkalmával fog megtartatni, mely bizonyára ép olyan érdeklcsítő s tanulmányos leend, mint az előbbiek.

A mai nyilvános színelőadásról, valamint a tegnap megtartott vegyes műsorozatu estélyről legközelebb teszünk jelentést.

Különfélék.

Az eperjesi társadalmi egyeslet f. 1878-ki december 22-én délutáni 3 óraker tartandja rendes évi közgyűlést az egyeslet helyiségében.

A közgyűlés tárgyai:

1. Elnöki jelentés az egyeslet állásáról.
2. Az elnök s igazgató választmányának megválasztása.
3. Az 1878. számadások megvizsgálása.
4. A megrendelendő ujságok meghatározása.
5. A jövő évi költségvetés előterjesztése.
6. Az évi tagdíj megállapítása.
7. Egyéb az egyeslet érdekeire vonatkozó ügyek.

A tagok felkéretnek, hogy a választandó elnök és 14 választmányi tag neveit a meghíváshoz mellékelt választási iv illető rovataiba beírják s azt bepecsételve az alapszabályok 31. §-a értelmében a közgyűlés folyama alatt az elnöknek átnyujtsák

Folytatás a mellékleten.

rajtam is beteljesedett hát, hogy ember tervez, isten végez; pedig mily édesdeden tápláltam azt a kellemes érzést, mely keblemet Eperjes holdvilágította alléja közt el fogja tölteni; mily édes volt arra gondolnom, hogy post tot discrimina rerum (anyagi viszontagságok után) otthonomban pihenethetem meg isten igazában megrázott csontaimat. Hja! azok az elemek nagyobb urak a szegény halandóknál; elvitték, azaz kifordították helyéből az abosi hidat, megrongálták a tétést, okozva egy pár garas ára kárt a vasuti társulatnak, jó adag kellemetlenséget az utazó közönségnek. No se baj, majd kiheverik mindketten.

Megnyugodtam hát sorsomban; a költő szava is segített ebben: Ha férfi vagy légy férfi. Ha kiálltam, hogy a vasuti kasszáknál Pontiusból Pilátushoz utasítsanak; ha az állomásoknál képes voltam azokkal a lity-lotyokkal torkomat áztatni; ha a tizenötórái tompa dübörgés nem volt képes idegrendszeremet romlásnak indítani; ugy az egy éjjeli csöndes nyugalom sem fog megártani Kassán, sőt az erőket helyre fogja állítani s így másnap, neki izmosodva egy fiakkeres utnak, majd csak elérem célpontomat.

A kassai indóház fél tizenegykor már kihalt volt, mintha a vizár vitte volna el lakóit; az az egy néhány vasuti hivatalnok csak ugy kongva és komoran lézengett a megérkezett vonat körül. — Igyekezett is a kevés utas, kiket velem együtt oly kellemes körutban részeltettek azok az áldott elemek, kijutni e halottas körből s valami kocsi szert tenni. Két omnibuszon, meg egy magán fogaton kívül nem is volt ott egyéb szállító szer. — Kiki iparkodott hát elhelyezkedni. Az én omnibuszom a Schalkházba robogott, miközben teljesen meggyőződhettem, hogy Kassa utcáit sem következék párisi vagy londoni vállalkozók, mert az omnibusz éktelen zörgést vitt véghez s néhol olyakat bukott, hogy az ember pardont volt kénytelen szomszédjától kérni.

No de feledjük az oldallökéseket. Ime mily kedvesen integet felénk a nyoszolya. Bizony okos ember volt, a ki a puha ágyat kitalálta. Ezt nem csak én, de az a peleskei nótárius is bevallja, ki anyyi mindenféle malheurök után csakis Pesten nyugodhatta ki magát s kit t. hallgatóim eléggé ismernek.

(Vége köv.)

Sorsz.	N e v e	L a k á s a	Fizet adót	
			frt	kr.
157	Ifj. Dessewffy Ignác	Bérczalja	226	45
158	Bottenstein H.	Szt.-Mihály	225	80
159	Mattyasovszky T.*	Eperjes	225	23
160	Glück Lipót*	Eperjes	224	66
161	Müller Zacharias	Berczevicze	224	1
162	Goldberger Jakab*	Eperjes	223	51
163	Propper Adolf*	Eperjes	223	20
164	Dirner Lajos	Eperjes	222	69
165	Balpataky Ambrus	Eperjes	221	5 1/2
166	Szeckerka József	Peklen	219	88
167	Hrabéczy Gábor	Kende	219	87
168	Fontana János	Eperjes	219	83
169	Máday László	Siroka	219	7
170	Schwartz Bernát	Pécbujalu	217	70
171	Berthoty Cornél	Eperjes	216	83
172	Stamm Ágost	Eperjes	216	78
173	Friedmann Salamon	Ternye	216	56
174	Dobay Ede	Dobó	216	3
175	Vass Vincze	Bártfa	215	39 1/2

P ó t t a g o k :

1	Zempliner Mór		214	38 1/2
2	Lefkovic Armin		212	39
3	Zombory Kálmán	Eperjes	210	56
4	Zombory Victor	Bodonlaka	210	56
5	Kolbay Ignác	Eperjes	210	63
6	Baán Géza	Dobó	209	68

Eperjesi Széchenyi-kör.

Az „Eperjesi Széchenyi-kör“ f. évi december hó 29-én, vasárnap, délutáni 3 órakor saját helyiségében rendes évi közgyűlést tart, melyre a kör összes alapító és rendes tagjai ezennel tisztelettel meghívottnak.

A tanácskozás tárgyai lesznek:

1. A kör ez évi jelentésének előterjesztése.
2. Az idegen nyelvi és irodalmi szakválasztmány egyik tagsági helyének betöltése.
3. A f. évi számadások átvizsgálására hivatott „számvizsgáló bizottság“ kiküldése.
4. Az 1879. évi költség-előirányzat megállapítása.
5. Az évkönyv és diszgyűlés kérdésének megvitatása.
6. Esetleg teendő indítványok s szabályszerű időben bejelentett tanácskozási tárgyak.

Az igazgató választmány f. hó 15-én rendes havi ülést tartott, melynek több fontos tárgyai közül kiemeljük a következőket: megállapított a közgyűlés elé terjesztendő költségvetési javaslat, mely szerint a jövő évre 1600 frt biztos bevétel s ugyanannyi kiadás van előirányozva; kijelöltetett a jövő évre megrendelendő lapok és folyóiratok; elhatároztatott a f. hó 21-én megtartandó nyilvános színelőadás; tárgyalatott a helyiség-változta-

TÁBOA.

Utam Budapesttől Eperjesig.

Augusztus 11- és 12-én, 1878. Lévay Istvántól.
(Folytatás).

Hölgyeim és uraim! elképzelhetik, hogy ily malheurök közt Pohl uram konyhája sem tette meg a kellő hatást. Széttétekinték tehát a teremben, nem vetődött-e ide valami ismerősöm. Nem gondoltam meg, hogy ily felfordult időben legfeljebb az hagyja el csöndes tűzfészket, kit Boszniába commandiroztak. Ad vocem Bosnia! Ott a terem egyik szögletében nagy hűhóval rontja a levegőt egy hegyke tisztesske; a vendégek szánalmas mosolyal tekintenek rá, mert nem igen látszik respectálni a jelenlevők iránti illetet. Ne kívánják tőlem, t. olvasóim, hogy bemutassam őt. Ugy vagyok meggyőződve, hogy bel- s kültulajdonaival egy hölgy szívében sem okozna zavart. Boszniáról declamált az isten-adta, hogy majd így-ugy elbánnik ő azokkal a turbányos, tatárfejú vagy nem tudom én miféle bosznyákokkal. Csak rajta, vitéz uram! Hanem hát kettőn áll a vásár. Azt hiszem a jövő lehűtötte már ő kelme enthusiasmusát. Szegény tatár! Ki tudja nem került-e annak a „Magyarország és a nagy világ“-ban hősi eszményképp bemutatott Hadsí Lojának körmei közé s most tán valahol a bokorban elmélkedik szegény feje a miskolci korai lelkesültségről.

Bocsánat ez intermezzoért! Hisz méltóztatik látni már Szerencsen vagyunk. A jegyet is megváltottuk, rosz kávé is, meg meleg sört is ittunk. Indulhatunk tehát Ujhely s Kassa felé, a hova majd úgy tíz óra után elvetődünk, ha csak valami fatalitás hoppon nem hagy. Ugy vigasztalódtam, ha már 8-ra nem, legalább újfélre Eperjesen gyönyörködhetem a holdvilág ezüst fényében; mert becsületére legyen mondva a vasuti hivatalok jól értesültségének s a telegraf villámgyors tádosításainak, még akkor sem tudám, hogy Kassán és vidékén mily rombolólag léptek fel azok az áldott elemek; hogy Abosnál mily kiméletesen bánt el a Hernád a vasuti hiddal. Pedig következtethettem volna a vidékről, melyen keresztül robogtunk. Minden víz alatt állott; a gabonaöldekről eltűntek a keresztek; a kukoricások vízben usztak; a szénapetrencék úgy néztek ki a távolból a tenger

tés ügye, miután azonban az ajánlatba hozott új helyiség kibérlése a jelenleginek albréadásától van függővé téve, egyelőre eziránt döntő határozat nem hozhatott; a közelebbi rendes közgyűlés határideje kitűzetett és tárgysorozata megállapítatott; több új tag vétetett föl stb. stb.

Ugyanezen ülés határozata folytán folyó hó 23-án, hétfőn az esti órákban megtartandó rendes összejövetel alkalmával azon diszes részben színnyomatu fametszetek, (számszerint mintegy 24) melyek a „Graphic“ című angol képes hetilap mellékletei gyanánt jelentek meg, s arcképeket, tanulmányföket, jeleneteket a sportéletből stbt. ábrázolnak ki fognak állíttatni és darabonkint eladatni. Mire közönségünket ezennel figyelmeztetni bátorodunk.

Dr. Reich Emil felolvasása s az azt követett rögtönzött kis zeneestély fényes közönség előtt tartatott meg f. hó 13-án, pénteken. Felolvasó megváltoztatva szándékát s nem az angol irodalom utóbbi évtizedéről, hanem ezen évtizednek csak egyik legjelentékenyebb termékéről: Buckle H. T. nagy kulturhistoriai tanulmányáról értekezett; e változtatás ellen semmi kifogásunk sem lehetett; míg amugy sok íróról keveset lehetett volna csak mondania a felolvasónak, addig így, behatódobban értekezhetett egy íróról. Buckle maga egy egész világ, és műve tulajdonképen nem „az angol civilisató története“, a minek nevezi, de a világtörténet bölcsészete, — egy oly tudomány, a melynek még ugy szólván csak jövője, de nagyszerű jövője van. Tekintve a tárgy érdekét s az ismeretett bölcsészeti nézetek mélységét, csak azt lehet sajnálnunk, hogy felolvasó többet nem mondott róla; de azon szűk keretben is, melyben nagyérdkü előadása mozgott, szelleműsan és tapintatosan tudta azon pontokat megtalálni, melyeken a tudomány igazságai iránt fogékony, bár bölcséleti módszerekben nem iskolázott hallgató Buckle eszméinek körébe behatolhat. Ezen felolvasás volt egyszersmind utolsó föllépte dr. Reich Emil urnak, ki rövid ittléte alatt a Széchenyi-kör első estélyeiben való buzgó részvéte által, kivált a zene-előadások terén oly érdemeket szerzett, melyekért a kör valóban hálával tartozik neki, s midőn ezt e helyen is kifejezzük, egyszersmind azon reményünket tolmácsoljuk, miszerint a távozót még jövőben is lesz alkalmunk körünkben üdvözölhetni.

A f. é. dec. 16-án (hétfőn) Lasztkay László főgymnasiumi tanár által tartott fölolvasás „Adatok Eperjes politikai történetéhez, ennek keletkezéséről Hunyady Mátyás koráig“ című értekezésnek folytatása vala. Lapunk mult heti számában jelezti volt, hogy szerző az idő előre haladt volta miatt csakis Zsigmond király koráig (illetőleg az 1404. évig) juthatott értekezésében, s ennél fogva a már előre hirdetett „Eperjes hadi története“ helyett, ezen értekezésének folytatását olvasá föl jelenleg a szép számmal megjelent közönség előtt.

árban, mintha mind megannyi fehér lepedőkön tótágast áll ember lett volna. El is szorult a szívem ezeknek láttára s önkénytelenül dudoltam el magamban:

Rég veri már a magyart a teremtő,
Azt sem tudja milyen lesz a jövő.
Lesz-e még egyszer a földön jó napja?
Búsuljon-e, vigadjon-e nem tudja.

Neki adtam magamat tehát a busulásnak és busultam együtt azokkal, kiket a víz kiöntött otthonukból, mint az ürgéket s most alig tudják hol lehajtani árva fejüket; kiknek jegy évi fáradságát egy garáda éjjel füstbe, azaz vízbe bocsátotta. — No, gondolám, legalább a törökök nem fognak ránk haragudni, a miért Boszniába megyünk, mert természetünkön, bár önkénytelenül, nekik is juttatunk; rájuk fért a szegény ördögökre, mert hisz a muszkák ugy is nagy vámot szedtek rajtok. És még mondja valaki, hogy a magyar nem nagy-lelkű!

És a vonat zakatolt tovább, gyorsan ragadva ki e gyászba öltözött tájakról; a mozdony kéménye hatalmasan lökögette füstjét, mely hosszú láncban nyult el felettünk a levegőben; néha a fölös gőz süstörgeése zavarta meg az estveli csöndet. — Igen estve lett s így mindazon örömtől, melyet egy ismeretlen szép vidék szemlélete kelt, meg valék foztva. A hold ugyan kikikandikált az ujhelyi erők lombjai közül, mintha bujdosdit játszanék velünk, de mostoha fénye ködös-homályosan világítá be a környéket, ugy hogy szemeim hasztalan tévedeztek a különben változatos panorámán. Azzal a hölgygyel ott a szögletben sem koketirozhattam ugy titokban, mert a coupé lámpájának a csillogása is minden másnak beillett, csak világításnak nem. Aludjunk hát, gondolám. S a mily kényelmesen csak elnyujtózhatunk a vasuton, én is kísérletet tevék. De alig hunyam be szememet, egyszerre a vonatnak különben is lassu sebessége annyira a zerus fokra szállott, hogy ijedve ugrottam föl, azt vélvén baj esett! Csalódtam. A Hernád hidjához közeledék, melynek még most is hatalmasan megdagadt hullámai bömbölve száguldottak tova az éji messzeségbe. Tehát Kassa sincs már messze, hosszú utunkat majd kipihenhetjük ott, mert egy utközben hozzánk beszállott nem épen vékony emberkétől sajnosan kelle értesülnöm, hogy Eperjesre csak tengelyen juthatni el. Ime

Nem mulaszthatjuk el ezen alkalommal sem a fölolvasás rövid vázlatát adni. Fölolvasó szerző városunk multját az 1404. évtől Hunyady Mátyás koráig azaz 1457. évig fejtegette. A fölsorolt nagy számu eredeti okmány alapján föl lett tüntetve Eperjes város virágzó állapota Zsigmond király korában s kiváltképen azon körülmény, hogy a nevezett fejedelem mennyire kedvelte e várost, mikor nyere királyi adományban jelenlegi birtokát, miként óvta érdekeit az akkor már e vidéken pusztító martalóc cseh huszita hadak ellenében, hogyan nyerte a soóvári sóáknakat; mikor nyitattott meg a jelenlegi árokat, mikor s hogyan keletkezett a jelenlegi vízvezeték s a víztartó medencék. Zsigmond halála után Albert király s ennek özvegyétől Erzsébettől is több nevezetes okirat lett kivonatilag ismertetve, ugy a hirhert cseh vezér Giskra János uralmát is hiven ecsetelte fölolvasó s több levelét vázlatilag mutatá be; majd a nagy Hunyady János kormányzósága idejéből s V. László király korából s ettől kivált azon az 1453. évben kelt oklevél lett kivonatilag fölolvasva melynek alapján városunk, tekintve kiváló érdemeit, új címet nyert. Fölolvasó szerző által mind ezen e város minden egyes történelmi mozzanataira vonatkozó adatok oly érdekesen vonzó s kellemes modorban lettek ismertetve, hogy a szép számu közönség a legnagyobb érdekeltséggel s ritka feszült figyelemmel hallgatta végig ezen tanulmányos s élvezetet nyújtott fölolvasást. — Szerzőnek a már előre hirdetett s fölolvasásra kitűzött „Eperjes haditörténete“ című értekezése az 1879. évi januárhó 13-án tartandó összejövetel alkalmával fog megtartatni, mely bizonyára ép olyan érdekesítő s tanulmányos leend, mint az előbbiek.

A mai nyilvános színelőadásról, valamint a tegnapi megtartott vegyes műsorozatu estélyről legközelebb teszünk jelentést.

Különfélék.

Az eperjesi társadalmi egyesület f. 1878-ki december 22-én délutáni 3 órakor tartandja rendes évi közgyűlést az egyesület helyiségében.

A közgyűlés tárgyai:

1. Elnöki jelentés az egyesület állásáról.
2. Az elnök s igazgató választmányának megválasztása.
3. Az 1878. számadások megvizsgálása.
4. A megrendelendő újságok meghatározása.
5. A jövő évi költségvetés előterjesztése.
6. Az évi tagdíj megállapítása.
7. Egyéb az egyesület érdekeire vonatkozó ügyek.

A tagok felkéretnek, hogy a választandó elnök és 14 választmányi tag neveit a meghíváshoz mellékelt választási iv illető rovataiba beírják s azt bepecsételve az alapszabályok 31. §-a értelmében a közgyűlés folyama alatt az elnöknek átnyujtsák

Folytatás a mellékleten.

rajtam is beteljesedett hát, hogy ember tervez, isten végez; pedig mily édesdeden tápláltam azt a kellemes érzést, mely keblemet Eperjes holdvilágította alléja közt el fogja tölni; mily édes volt arra gondolnom, hogy post tot discrimina rerum (anyagi viszontagságok után) otthonomban pihengethetem meg isten igazában megrázott csontaimat. Hja! azok az elemek nagyobb urak a szegény haldandóknál; elvitték, azaz kifordították helyéből az abosi hidat, megrongálták a töltést, okozva egy pár garas ára kárt a vasuti társulatnak, jó adag kellemetlenséget az utazó közönségnek. No se baj, majd kiheverik mindkettén.

Megnyugodtam hát sorsomban; a költő szava is segített ebben: Ha férfi vagy légy férfi. Ha kiálltam, hogy a vasuti kasszáknál Pontiusból Pilátushoz utasítsanak; ha az állomásoknál képes voltam azokkal a lity-lotyokkal torkomat áztatni; ha a tizenötórás tompa dübörgés nem volt képes idegrendszeremet romlásnak indítani; ugy az egy éjjeli csöndes nyugalom sem fog megártani Kassán, sőt az erőket helyre fogja állítani s így másnap, neki izmosodva egy fiakkeres utnak, majd csak elérem célpontomat.

A kassai indóház fél tizenegykor már kihalt volt, mintha a vizár vitte volna el lakóit; az az egy néhány vasuti hivatalnok csak ugy kongva és komoran lézengett a megérkezett vonat körül. — Igyekezett is a kevés utas, kiket velem együtt oly kellemes körutban részeltettek azok az áldott elemek, kijutni e halottas körből s valami kocsihoz szert tenni. Két omnibuszon, meg egy magán fogaton kívül nem is volt ott egyéb szállító szer. — Kiki iparkodott hát elhelyezkedni. Az én omnibuszom a Schalkházba robogott, miközben teljesen meggyőződhettem, hogy Kassa utcáit sem következék párisi vagy londoni vállalkozók, mert az omnibusz éktelen zörgést vitt véghez s néhol olyakat bukott, hogy az ember pardont volt kénytelen szomszédjától kérni.

No de feledjük az oldallökéseket. Ime mily kedvesen integet felénk a nyoszolya. Bizony okos ember volt, a ki a puha ágyat kitalálta. Ezt nem csak én, de az a peleskei nótárius is bevallja, ki annyi mindenféle malheurök után csakis Pesten nyugodhatta ki magát s kit t. hallgatóim eléggé ismernek.
(Vége köv.)

Karácsonyfa. A jótékony nőgyelet árvaházában ez idén is fog karácsonyfa felállíttatni. Ajándékok ez emberbaráti célra még mindig elfogadhatnának Kubinyi-Csupka Zsófia urhölgy ó nagyságánál.

A helybeli kir. főgymnasium I. osztályának főnálló párhuzamos osztályához szükséges póttanári állomás a vallás- és közoktatási ministerium által állandósítottván, erre Csernus Gerő tanképesített tanárjelölt hivatott meg.

Előleges jelentés. Az eperjesi kir. kath. főgymnasium román. kath. vallású szegény növendékeit segélyező egyesület választmánya az egyesület tápintézetének (alumneum) javára az „Eperjesi Széchenyi-kör“ támogatása és az 5-ik szezred zenekarának közreműködése mellett 1879. évi január 6-án szab. kir. Eperjes városa nagy tánctermeiben szavalati-, zene és táncestélyt rendez.

Városunk szülöttje, dr. Stehlo Gusztáv, mint cs. kir. katonai főorvos (a tartalékban) jelenleg a hadseregnél, írja szüleinek Boszna-Szerajból, hogy a katonai szolgálatból már elbocsátva volt midőn már hazautaztában, s már a haza határára innen, más hadtethez történő áthelyezése folytán ellen-parancsot vett, mely őt vissza Bosznia fővárosába rendelé a tábori kórházba, a hol immár nov. 12-ke óta a III-ik sz. kórház II-ik osztályában mint orvos (Chef-Arzt) működik, s számos betegek között a megsebesült Hadzsi Loját gyógyítja, a ki futás közben történetesen saját fegyvere által megsebesülvén (a golyó bal lábának csuklóját furta át), fogságba esett, s erős őrizet alatt gondos ápolásban részesül, melyet hálsán nem győz eléggé magasztalni.

Hadzsi Hafiz Loja, a boszniai felkelésnek volt lelke és vezére, azelőtt tanító volt Szerajevóban, 35 éves, erősen barna kinézésű tüzes szemű s izmos testalkatú és magas termetű férfiú; sebesült lábának amputációját, ámbár az orvosilag javaltatott, határozottan s állhatatosan ellenzi; utóbbi időben a seb javulván, élete — orvosi vélemény szerint — meg lesz menthető.

A boszniai utak járhatóságáról fogalmunk sincs. Dr. Stehlo Broódtól Szerajevóig teljes 12 napig utazott (előfogaton) s utközben sem átöltözködni, sem fedél alatt megszállnia lehetséges nem volt. Reményli, hogy immár nem sokára hazabocsáttatik; de a hazajövetel lehetőségére nézve aggasztja őt az utak leirhatatlan rossz állapota, mert — ugymond — fent említett útjának fardalmához és nélkülözéseikhez képest az egész hadjárat alatt eltűrt szenvedései, valódi gyermek-játék voltak. — Isten hozza őt szerencsésen!

Egyik utóbbi levelében megküldé dr. Stehlo egy látogatási jegyén Hadzsi Loja sajátkezű autographját, vagyis névaláírását.

Serajevo igen kies vidéken fekszik, egy magas hegység tövében; a keleti városok módjára valószínű labyrintusa a szűk, keskeny, rendetlenül össze-vissza épített házaknak, úgy, hogy idegen ember csak nagy nehezen képes magát tájékozni benne. — Épületei, az igen szép görög templom, néhány laktanya, s pár európai kinézésű magánház kivételével, nagyon is primitív alkotásuak. Jellemző a török népre nézve azon körülmény, hogy a mindössze mintegy 70,000-nyi lakosság mellett, melynek csak vagy 1/3-ad része mohamedán vallású, mintegy 60 mecsete van; a mecsetek körül rendszeren a temető-helyek terülnek el, melyekről további használata azonban benn a városban közegészségi tekintetből a hadparancsnokság által betiltatott.

A drágaság nagy mérvet öltött: 1 méter-mázsányi árúért — a közlekedési viszonyok nehézségei folytán — Broódtól Szerajevóig 40 frt szállítási bér fizettetett; 1 liter bor 1 frt, 1 kis és rozsz kenyér 80 kr. stb.

Tanítókepezde. Zsarnoviczky tanár urnak feleletül. A vonatkozott cikk, e lapok 46. számában, igaz, tartalmaz némi tévedéseket; így a számandó ifju neve nem „Nehiba“, de „Nechuta“, nem „együtt“ jöve fel tanárával, de „utána“, nem volt „inasa“, de pusztán „tanítványa“. Hanem oly jelentőségű historicus adatok-e ezek, hogy hibás voltuk miatt a jó szándék félreismertessék? A cikk célja nem gáncs volt, de a nagy szükségét pótoló jó intézet ismertetése a nagyobb közönséggel és a szakértőknek figyelemztetése a remek orgonára. A cikk az intézetnek érdemül róvja fel, „hogy már képes kezd lenni (elegendő) jól képzett falusi tanítókat szolgáltatni“ — mert hisz jó városi tanítóknak nem szükkölködünk eddig is. — A képezdeből 1876-ban került ki az első 5 növendék, kik közül magam is igyekeztem egyet egy falusi iskolának megnyerni, de hiába, jobb elhelyezést találtak; tavaly vagy 8 lépett ki, de ezek sem maradtak állás nélkül. És ezért helyeztem súlyt a számra is. Hogy pedig a növendékek ingyen koszt és lakás mellett, ingyen könyveket nem kapnak, e kis fogyatkozás nem sokat von le az intézet érdeméből. Sajnálom hogy a tanár ur a csekélységekben fenakadt, azonközben a lényegest félre értette.

B. J.
Politika és diplomacia. Hogy mi a politika és diplomacia, azt még senki sem magyarázta meg oly kézzelfoghatólag, mint a b... i földmives, a kinek a leánya szolgálatban levén egy intelligens családnál, több ízben hallotta emlegetni e két szót: politika és diplomacia. Az apját kérte, hogy magyarázza meg: miféle szentek azok? — Jól van

édes leányom — szolt az apa — megmagyarázom. Nézd, ide teszem kezemet az asztal sarkára s neked azt mondom, üss rá a jobb tenyereddel akkorát a mekkorát csak tudsz. Ez a „politika“. — A leány nekikészül, felemeli kezét, hogy majd üt; ekkor az apa hirtelen elkapja saját kezét az asztal sarkáról s a leány nekilodított tenyere apja keze helyett az asztal sarkával jó fájdalmas érintkezésbe. — No édes lányom — végzé magyarázatát az apa — ez meg a „diplomacia“! — Ühüm! — szolt a leány sajtós ujjait szopogatva — most már értem!

Amerikaisan. Amerikában sok vallásfekezett van, a melyeknek papjai a szent dolgokon kívül még üzleti ügyekkel foglalkoznak. Ez aztán sok furcsa esetre ad alkalmat. Így Kansas tartományban a tisztelendő mr. Hodston adott össze egy fiatal párt: „Első köteleességtek“ ugymond a szent atya, „hogy leendő gyermekeitek fenntartásáról és jövőjéről gondoskodjatok. Erre a legbiztosabb mód, ha biztosítjátok őket a nemzeti életbiztosító társulatnál, a melynek szerencsés vagyok ügynöke lehetni. Ime itt van a kötvény, irjátok alá...“

A monarchia háborúiról a hadügyi levéltár igazgatósága grafikai térképet adott ki, mely az utóbbi negyedfél században folyt háborukat szemlélteti. 6838 háboruban volt érdekelve a monarchia 374 év alatt. A térkép zónákkal jelzi azon helyeket, melyeken csaták és ütközetek folytak. Legsűrűbbek e zónák Csehország északkeleti részében, ugyszintén a déli határokon a Száva és Duna két felén. Legtöbb háboru folyt Magyarország területén. E 375 év alatt vesztett a hadsereg 261 tábornokot, 17096 tisztet, 1,068,574 katonát. Hadi fogságba esett ezenkívül 56 tábornok, 4174 tiszt és 289041 katoná. Az ellenség által elfoglaltatott vagy egyébként elvesztett 1805 ágyu, 712 zászló és 129227 ló.

Új zeneművek. Tábornok és Parsch zenemű kereskedésében Budapesten megjelent:

A piros bugyelláris. Énekhangra, zongora kísérettel (vagy zongorára külön) alkalmazta Erkel Elek, 1. Zöld leveles diófa. 2. Az én uram akaratos. 3. Fősvény az én uram szörnyen. 4. Rózsa bokorba. 5. Hírös város (Szentirmay Elemértől). 6. Fekete szem éjczakája. 7. Ilyen olyan kis legény. 8. Érett a buza. 9. Piros, piros, piros. 10. De szeretnék rámás csizmát. (Csingilingi). 11. Azt kérdezi. Ára 1 frt.

Színház. Veres László színtársulata csaknem három havi ittműködés után, holnap, vasárnap rendezi bucsuelőadását, mely alkalommal színre kerül a „Magyar fiúk Boszniában“ című korszerű s mindenütt kedvező fogadtatásban részesült színmű.

A lefolyt színdíny — a kedvezőtlen körülmények miatt — nem volt oly élénk, mint azt hazai művészetünk terjesztésének s megszilárdításának érdeke kívánatosá tette volna.

A közönség általában véve gyéren látogatta a színházat; nem azért, mintha a társulat irányában, mely több tehetséges s kiválóbb tagot számlált, bizalmatlansággal viseltetett volna, hanem, mivel a viszonyok épenséggel nem voltak kedvezők.

A gyér színházlátogatás azonban — bár mi-ben keresendő is annak oka — természetesen legkevésbé sem alkalmas arra, hogy a színészt fokozott buzgalomra serkentse; a közöny — bármiből ered is — lankasztja az erőt, megbénítja a törekvést, elveszi a kedvet s ezeu tényben kereszük annak okát, hogy több előadás, melyeknek, a működő erőket véve tekintetbe, sikerülni kellett volna, nem ütötte meg a mértéket, a mi annál szembeszökőbb volt, mivel volt sok kerekded szépen sikerült előadás is.

Midőn a távozó társulattól, melynek színházlátogató közönségünk sok kellemes estét köszönhet, bucsut veszünk, azon reménynek adunk kifejezést, hogy az uralkodó mostoha körülmények változtatásával hazai színművészetünkre városunkban ismét szebb napok fognak derülni a mikor azután a társulat mindenkor szívesen látott vendégünk leendő.

Ipar és kereskedelem.

A kassai kereskedelmi- és iparkamara legutolsó ülésének egyikében Deil Jenő titkár a következő indítványt terjesztett elő:

Tekintve, hogy a téli idény bekövetkezik és felvidéki kis-iparosaink, különösen csizmadiaink és cipészeink minden munkakereset nélkülöznek; tekintve, hogy a csász. és kir. közös hadseregnek tetemes mennyiségű lábbeliekre van szüksége, melyek szállítását az említett kormányhatósággal folytatott közvetlen alku utján említett iparosaink számára megszerezni kellene:

van szerencsém indítványozni, intézzen a kamara indokolt felterjesztést közvetlenül a csász. és kir. hadügyministeriumhoz, mely felterjesztésben azon kérelemnek lenne kifejezés adandó: adjon ki az említett kormányzék egyenes, közvetlen alku utján ezen említett felszerelési szükségletből a felvidéki bőr-iparosoknak szállítás végett egy bizonyos részt.

Ha az említett ministerium hajlandó lenne a kamara ezen kérelmének eleget tenni és kijelenteni, hogy méltányos feltételek mellett kész a szóban levő szállítás egy részét átengedni, a ka-

mara haladék nélkül létesítené a szállítási consortiumot, melyvel a közös hadügyministerium illetékes szakközegei által közvetlen összeköttetésbe léphetne, illetőleg a szállítandó tárgyak mennyisége és minősége, a szállítási árak, a szállítás időpontjai, az átvétel módoszatai és a leteendő óvadék nagysága iránt megállapodásra jöhetne.

A csász. és királyi hadügyministerium oly gyakran jelenté ki a delegációk előtt abbéli készségeit, hogy a magyar ipart a katona-felszerelés aránylagos részében részesítse; hogy elérkezettnek vélem az időt arra nézve, hogy a tett ígéretek beváltását szorgalmazzuk.

A kamara egész terjedelmében elfogadta ezen indítványt és megbizta az elnökséget, miszerint ily értelemben felterjesztést intézzen a közös hadügyministerhez.

Beküldetett.

Az ezen rovat alatt közlöttekért nem vállal semmi felelősséget a szerkesztő.

Mint a néma ember, ki szólni nem tud, oly csendesen tekint Zboróra a várnak romfala s nézi mik történnek ott alatt a százhárs közelében, hol hajdan Rákóczy a szabadság és igazságot a nemzet zászlóját lobogtatta s örömmel pillantott meg november 26-án egy zászló-csoportot, melyek közül egy különösen magasra emelkedett s örömmel gondolta, hogy a régi jó idők tükröznek vissza reá, de aztán látnia kellett, hogy azon a zászlón nem a szabadság és egyenlőség van felírva, hanem zsidó betűvel (a mint nekem tolmácsolták) Eljen Bánó József, — ezt követte Bánó Árpád ur, 247 csuhába és daliába öltözött választó polgártárrsal. A vezérnek derekára egy revolver felkötve s reggeltől estig a Hmusoványicza nevű korecsma mellett harcrol irgalom és kegyelem nélkül ütve, verve mindenkit, a ki magát hagyta, de szét nem verve a gyülekező csoportot, mely ellenvéleményben volt. A csata azonban még nem volt általok nyerve, az ellenség részokről szét nem szórva s haza nem kergetve, s a ki tutott az előbb nyelte a bort s páluikával áztatta gyomrát, ha mindjárt contóra is.

A boszu szörnyű lehetett volna, a szökés emlékezetes marad s a többség Hedry-Jelenik Ernő megválasztott képviselőnk részére óriási.

A mi azt illeti, hogy Zborónak egy, s a Tekintetes S. v. is egy ura van, ezt nem vonom kétségbe, mert ezt igazán mindenki saját felfogása szerint így vagy úgy magyarázhatja magának, de hogy Bánó József urnak a zborói választó-kerület nem tulajdona, azt merem állítani, sőt azt is, hogy neki az egész megyében egy kerülete sincs s ez idő szerint az országban sehol.

A pandurok ellen használt kifejezést pedig alaptalan rágalomnak nyilvánítottam.

Végül áttérve a bérencekre, bátor vagyok a t. c. olvasó közönségnek megígérni, hogy ha valaki kívánja, eredetiben kész vagyok előmutatni egy kötelezvényt, melyet Bánó Géza ur állított ki egy zsidónak 200 frtról, ha Sztebnik község szavazó polgárait atya részére meghódítja. Vagy az nem bérenc? úgy hallgatok, habár a mi pártunk részéről ily nemes tettekbe senki sem bocsájtkozott.

Mind ezen megtörténtek után csakugyan fölkiálthatunk az ódon néma romokra, hogy van a megyében egy olyan család, mely az igaz ügyet vesztegetéssel akarta ferdére vezetni, véd tehát ódon falaid krónikájára annak becses nevét.

Tost Károly.

Szerkesztői üzenetek.

S. L. urnak, helyben. Szívesen vesszük.

Üzenetek.

Die Angelenheit des Umbaues des städtischen Gasthauses zum „Schwarzen Adler“ befindet sich bereits in einem gereiften Stadium.

Das Anleihen-Projekt wurde — wie wir in der letzten Nummer berichteten — seitens der Regierung genehmigt und versammelte sich im Laufe dieser Woche die städtische Finanzkommission, um die zur Abwicklung dieser Negotiation erforderlichen Schritte einzuleiten.

Repräsentant Tritsch — welcher auch Mitglied der besagten Kommission ist — erneuerte bei dieser Gelegenheit seinen, von der Repräsentanz bereits angenommenen Vermittlungsantrag, bezüglich der Geldbeschaffung und wurde infolge dessen, der städtische Riksal betraut die hiezu erforderlichen Behelfe und Dokumente beizuschaffen.

Außerdem lud die Kommission den Rajchauer Architekten Herrn Répáshy ein, behufs endgültiger Feststellung des durch ihn ausgearbeiteten Bauplanes herüberzukommen.

Wir werden nicht ermangeln unsere g. Leser von den weiteren Stadien dieser Angelegenheit zu benachrichtigen.

Ernennung. Der Professor des Rajchauer besöhlichen Lyceums, Se. Hochwürden Consistorial-Professor Andreas Sikorshy, welcher seit mehr als 20 Jahren das Lehramt in obbenannter Eigenschaft bekleidete und während mehrerer Jahre gleichzeitig auch als Studienpraefect und Vice-Rector wirkte, wurde zum Pfarrer von Soóvár ernannt.

Karácsonyfa. A jótékony nőegylet árvaházában ez idén is fog karácsonyfa felállítását. Ajándékok ez emberbaráti célra még mindig elfogadhatnak Kubinyi-Csupka Zsófia urhölgy ó nagyságánál.

A helybeli kir. főgymnasium I. osztályának főnálló párhuzamos osztályához szükséges póttanári állomás a vallás- és közoktatási ministerium által állandósítottván, erre Csernus Gerő tanképesített tanárjelölt hivatott meg.

Előleges jelentés. Az eperjesi kir. kath. főgymnasium róm. kath. vallású szegény növendékeit segélyező egyesület választmánya az egyesület tápintézetének (alumneum) javára az „Eperjesi Széchenyi-kör“ támogatása és az 5-ik sorsz. zenekarának közreműködése mellett 1879. évi január 6-án szab. kir. Eperjes városa nagy táncteremben szavaltati-, zene és táncestélyt rendez.

Városunk szülöttje, dr. Stehlo Gusztáv, mint cs. kir. katonai főorvos (a tartalékban) jelenleg a hadseregben, írja szüleinek Boszna-Szerajból, hogy a katonai szolgálatból már elbocsátva volt midőn már haza-utaztában, s már a haza határában innen, más hadtesthez történt áthelyezése folytán ellenparancsot vett, mely őt vissza Bosznia fővárosába rendelé a tábori kórházba, a hol immár nov. 12-ke óta a III-ik sz. kórház II-ik osztályában mint orvos (Chef-Arzt) működik, s számos betegek között a megsebesült Hadzi Loját gyógyítja, a ki futás közben történetesen saját fegyvere által megsebesülvén (a golyó bal lábának csuklóját furta át), fogságba esett, s erős őrizet alatt gondos ápolásban részesül, melyet hála-lásan nem győz eléggé magasztalni.

Hadzi Hafiz Loja, a boszniai felkelésnek volt lelke és vezére, azelőtt tanító volt Szerajevóban, 35 éves, erősen barna kinézésű tüzes szemű s izmos testalkatú és magas termetű férfi; sebesült lábának amputációját, ámbár az orvosilag javaltatott, határozottan s állhatatosan ellenzi; utóbbi időben a seb javulván, élete — orvosi vélemény szerint — meg lesz menthető.

A boszniai utak járhatóságáról fogalmunk sincs. Dr. Stehlo Broódtól Szerajevóig teljes 12 napig utazott (előfogaton) s utközben sem átöltözködni, sem fedél alatt megszállniia lehetséges nem volt. Reményli, hogy immár nem sokára hazabocsátatik; de a hazajövetel lehetőségére nézve aggasztja őt az utak leirhatlan rossz állapota, mert — ugymond — fent említett utjának fádalmához és nélkülözéséhez képest az egész hadjárat alatt eltört szenvedései, valódi gyermek-játék voltak. — Isten hozza őt szerencsésen!

Egyik utóbbi levelében megküldé dr. Stehlo egy látogatási jegyén Hadzi Loja sajátkezü autographját, vagyis névalírását.

Serajevo igen kies vidéken fekszik, egy magas hegyesség tövében; a keleti városok módjára valószínű labyrinthus a szűk, keskeny, rendetlenül össze-vissza épített házaknak, úgy, hogy idegen ember csak nagy nehezen képes magát tájékoztatni benne. — Épületei, az igen szép görög templom, néhány laktanya, s pár európai kinézésű magánház kivételével, nagyon is primitív alkotásuk. Jellemző a török népre nézve azon körülmény, hogy a mindössze mintegy 70,000-nyi lakosság mellett, melynek csak vagy 1/3-ad része mohamedán vallású, mintegy 60 mecsete van; a mecsetek körül rendszeren a temető-helyek terülnek el, melyeknek további használata azonban benn a városban közegészségi tekintetből a hadparancsnokság által betiltatott.

A drágaság nagy mérvet öltött: 1 méter-mázsányi árúért — a közlekedési viszonyok nehézségei folytán — Broódtól Szerajevóig 40 frt szállítási bér fizetett; 1 liter bor 1 frt, 1 kis és rosz kenyér 80 kr. stb.

Tanítókepezde. Zsarnoviczky tanár urnak feleletül. A vonatkozott cikk, e lapok 46. számában, igaz, tartalmaz némi tévedéseket; így a szárandó ifju neve nem „Nehiba“, de „Nechuta“; nem „együtt“ jöve fel tanárával, de „utána“, nem volt „inasa“, de pusztán „tanítványa“. Hanem oly jelentőségű historicus adatok-e ezek, hogy hibás voltuk miatt a jó szándék félreismertessék? A cikk célja nem gáncs volt, de a nagy szükségét pótoló jó intézet ismertetése a nagyobb közönséggel és a szakértőknek figyelmeztetése a remek orgonára. A cikk az intézetnek érdemül róvja fel, „hogy már képes kezd lenni (elegendő) jól képzett falusi tanítókat szolgáltatni“ — mert hisz jó városi tanítóknak nem szükkölködünk eddig is. — A képezdéből 1876-ban került ki az első 5 növendék, kik közül magam is igyekeztem egyet egy falusi iskolának megnyerni, de hiába, jobb elhelyezést találtak; tavaly vagy 8 lépett ki, de ezek sem maradtak állás nélkül. És ezért helyeztem sulyt a számra is. Hogy pedig a növendékek ingyen koszt és lakás mellett, ingyen könyveket nem kapnak, e kis fogyatkozás nem sokat von le az intézet érdeméből. Sajnálom hogy a tanár ur a csekélységekben fenakadt, azonközben a lényegest félre értette. B. J.

Politika és diplomacia. Hogy mi a politika és diplomacia, azt még senki sem magyarázta meg oly kézzelfoghatólag, mint a b... i földműves, a kinek a leánya szolgálatban levén egy intelligens családnál, több ízben hallotta emlegetni e két szót: politika és diplomacia. Az apját kérte, hogy magyarázza meg: miféle szentek azok? — Jól van

édes leányom — szolt az apa — megmagyarázom. Nézd, ide teszem kezemet az asztal sarkára s neked azt mondom, üss rá a jobb tenyereddel akkora a mekkora csak tudsz. Ez a „politika“. — A leány nekikészül, felemeli kezét, hogy majd üt; ekkor az apa hirtelen elkapja saját kezét az asztal sarkáról s a leány nekilódított tenyere apja keze helyett az asztal sarkával jó fájdalmas érintkezésbe. — No édes leányom — végzé magyarázatát az apa — ez meg a „diplomacia“! — Ühüm! — szolt a leány sajnós ujjait szopogatva — most már értem!

Amerikaiasan. Amerikában sok vallásfelekezettel van, a melyeknek papjai a szent dolgokon kívül még üzleti ügyekkel foglalkoznak. Ez aztán sok furcsa esetre ad alkalmat. Így Kansas tartományban a tisztelendő mr. Hodston adott össze egy fiatal párt: „Első kötelességek“ ugymond a szent atya, „hogy leendő gyermekeitek fenntartásáról és jövőjéről gondoskodjatok. Erre a legbiztosabb mód, ha biztosítjátok őket a nemzeti életbiztosító társulatnál, a melynek szerencsés vagyok ügynöke lehetni. Ime itt van a kötvény, írjátok alá...“

A monarchia háborúiról a hadügyi levéltár igazgatósága grafikai térképet adott ki, mely az utóbbi negyedik században folyt háborukat szemlélteti. 6838 háboruban volt érdekelve a monarchia 374 év alatt. A térkép zónákkal jelzi azon helyeket, melyeken csaták és ütközetek folytak. Legsűrűbbek e zónák Csehország északkeleti részében, ugyszintén a déli határokon a Száva és Duna két félén. Legtöbb háboru folyt Magyarországon területén. E 375 év alatt vesztett a hadsereg 261 tábornokot, 17096 tisztet, 1,068,574 katonát. Hadi fogságba esett ezenkívül 56 tábornok, 4174 tiszt és 289041 katoná. Az ellenség által elfoglaltatott vagy egyébként elvesztett 1805 ágyu, 712 zászló és 129227 ló.

Uj zeneművek. Táborzsky és Parsch zenemű kereskedésében Budapestben megjelent:

A piros bugyelláris. Énekhangra, zongora kísérettel (vagy zongorára külön) alkalmazta Erkel Elek, 1. Zöld leveles diófa. 2. Az én uram akaratos. 3. Fösvény az én uram szörnyen. 4. Rózsabokorba. 5. Hírös város (Szentirmay Elemértől). 6. Fekete szem éjczakája. 7. Ilyen olyan kis legény. 8. Érett a buza. 9. Piros, piros, piros. 10. De szeretnek rámás csizmat. (Csingilingi). 11. Azt kérdezi. Ára 1 frt.

Színház. Veres László szintársulata csaknem három havi ittműködés után, holnap, vasárnap rendezi bucsuelőadását, mely alkalommal szinre kerül a „Magyar fiúk Boszniában“ című korszerű s mindenütt kedvező fogadtatásban részesült színmű.

A lefolyt színdény — a kedvezőtlen körülmények miatt — nem volt oly élénk, mint azt hazai művészetünk terjesztésének s megszilárdításának érdeke kívánatosá tette volna.

A közönség általában véve gyéren látogatta a színházat; nem azért, mintha a társulat irányában, mely több tehetséges s kiválóbb tagot számlált, bizalmatlansággal viseltetett volna, hanem, mivel a viszonyok épséggel nem voltak kedvezők.

A gyér színházlátogatás azonban — bár mi-ben keresendő is annak oka — természetesen legkevésbé sem alkalmatlan arra, hogy a színész fokozott buzgalomra serkentse; a közönség — bármiből ered is — lankasztja az erőt, megbénítja a törekvést, elveszi a kedvet s ezeu tényben keres-sük annak okát, hogy több előadás, melyeknek, a működő erőket véve tekintetbe, sikerülni kellett volna, nem ütötte meg a mértéket, a mi annál szembeszökőbb volt, mivel volt sok kerekded szépen sikerült előadás is.

Midőn a távozó társulattól, melynek színházlátogató közönségünk sok kellemes estét köszönhet, bucsút veszünk, azon reménynek adunk kifejezést, hogy az uralkodó mostoha körülmények változtatva hazai színművészetünkre városunkban ismét szebb napok fognak derülni a mikor azután a társulat mindenkor szívesen látott vendégünk leend.

Ipar és kereskedelem.

A kassai kereskedelmi- és iparkamara legutolsó ülésének egyikében Deil Jenő titkár a következő indítványt terjesztett elő:

Tekintve, hogy a téli idény bekövetkezik és felvidéki kis-iparosaink, különösen eszmadiaink és cipészeink minden munkakeresetet nélkülöznek; tekintve, hogy a csász. és kir. közös hadseregnek tetemes mennyiségű lábbeliekre van szüksége, melyek szállítását az említett kormányhatósággal folytatott közvetlen alku utján említett iparosaink számára megszerezniük kellene:

van szerencsém indítványozni, intézzen a kamara indokolt felterjesztést közvetlenül a csász. és kir. hadügyministeriumhoz, mely felterjesztésben azon kérelemnek lenne kifejezés adandó: adjon ki az említett kormányzék egyenes, közvetlen alku utján ezen említett felszerelési szükségletből a felvidéki bőr-iparosoknak szállítás végett egy bizonyos részt.

Ha az említett ministerium hajlandó lenne a kamara ezen kérelmének eleget tenni és kijelenteni, hogy méltányos feltételek mellett kész a szóban levő szállítás egy részét átengedni, a ka-

mara haladék nélkül létesítené a szállítási consortiumot, melylyel a közös hadügyministerium illetékes szakközegei által közvetlen összeköttetésbe léphetne, illetőleg a szállítandó tárgyak mennyisége és minősége, a szállítási árak, a szállítás időpontjai, az átvétel módozatai és a leteendő óvadék nagysága iránt megállapodásra jöhetne.

A csász. és királyi hadügyministerium oly gyakran jelenté ki a delegációk előtt abbéli készségeit, hogy a magyar ipart a katona-felszerelés aránylagos részében részesítse; hogy elérkezettnek vélem az időt arra nézve, hogy a tett ígéretek beváltását szorgalmazzuk.

A kamara egész terjedelmében elfogadta ezen indítványt és megbizta az elnökséget, miszerint ily értelemben felterjesztést intézzen a közös hadügyministerhez.

Beküldetett.

Az ezen rovat alatt közlöttékert nem vállal semmi felelősséget a szerkesztő.

Mint a néma ember, ki szólni nem tud, oly csendesen tekint Zboróra a várnak romfala s nézi mik történnek ott alatt a százhárs közelében, hol hajdan Rákóczy a szabadság és igazságért a nemzet zászlóját lobogtatta s örömmel pillantott meg november 26-án egy zászló-csoportot, melyek közül egy különösen magasra emelkedett s örömmel gondolta, hogy a régi jó idők tükröznek vissza reá, de aztán látnia kellett, hogy azon a zászlón nem a szabadság és egyenlőség van felírva, hanem zsidó betűvel (a mint nekem tolmácsolták) Eljen Bánó József, — ezt követte Bánó Árpád ur, 247 csuhába és daliába öltözött választó polgártárrsal. A vezérnek derekára egy revolver felkötve s reggeltől estig a Hmusoványicza nevű kocsma mellett harczol igralom és kegyelem nélkül ütve, verve mindenkit, a ki magát hagyta, de szét nem verve a gyülekező csoportot, mely ellenvéleményben volt. A csata azonban még nem volt általok nyerve, az ellenség részökről szét nem szórva s haza nem kergetve, s a ki tutott az előbb nyelte a bort s pálinkával áztatta gyomrát, ha mindjárt contóra is.

A boszu szörnyű lehetett volna, a szokés emlékezetes marad s a többség Hedry-Jelenik Ernő megválasztott képviselőnk részére óriási.

A mi azt illeti, hogy Zborónak egy, s a Tekintetes S. v. is egy ura van, ezt nem vonom kétségbe, mert ezt igazán mindenki saját felfogása szerint így vagy úgy magyarázhatja magának, de hogy Bánó József urnak a zborói választó-kerület nem tulajdona, azt merem állítani, sőt azt is, hogy neki az egész megyében egy kerülete sincs s ez idő szerint az országban sehol.

A pandurok ellen használt kifejezést pedig alaptalan rágalomnak nyilvánítom.

Végül áttérve a bérencekre, bátor vagyok a t. c. olvasó közönségnek megígérni, hogy ha valaki kívánja, eredetiben kész vagyok előmutatni egy kötelezvényt, melyet Bánó Géza ur állított ki egy zsidónak 200 frtról, ha Sztebnik község szavazó polgárait atya részére meghódítja. Vagy az nem bérenc? úgy hallgatok, habár a mi pártunk részéről ily nemes tettekre senki sem bocsájtkozott.

Mind ezen megtörténtek után csakugyan fölkiálthatunk az ódon néma romokra, hogy van a megyében egy olyan család, mely az igaz ügyet vesztegetéssel akarta ferdére vezetni, védte tehát ódon falaid krónikájára annak becses nevét.

Tost Károly.

Szerkesztői üzenetek.

S. L. urnak, helyben. Szívesen vesszük.

Tagesneuigkeiten.

Die Angelenheit des Umbaues des städtischen Gasthauses zum „Schwarzen Adler“ befindet sich bereits in einem gereiften Stadium.

Das Anleihe-Projekt wurde — wie wir in der letzten Nummer berichteten — seitens der Regierung genehmigt und versammelte sich im Laufe dieser Woche die städtische Finanzkommission, um die zur Abwicklung dieser Negoziation erforderlichen Schritte einzuleiten.

Repräsentant Tritsch — welcher auch Mitglied der beflagten Kommission ist — erneuerte bei dieser Gelegenheit seinen, von der Repräsentanz bereits angenommenen Vermittlungsantrag, bezüglich der Geldbeschaffung und wurde infolge dessen, der städtische Rikfal betraut die hiezu erforderlichen Behelfe und Dokumente beizuschaffen.

Außerdem lud die Kommission den Reichbauer Architekten Herrn Répáshy ein, behufs endgültiger Feststellung des durch ihn ausgearbeiteten Bauplanes herüberzukommen.

Wir werden nicht ermangeln unsere g. Leser von den weiteren Stadien dieser Angelegenheit zu benachrichtigen.

Ernennung. Der Professor des Reichbauer beischöflichen Lyceums, Sr. Hochwürden Confistorial-Assessor Andreas Siforhty, welcher seit mehr als 20 Jahren das Lehramt in obbenannter Eigenschaft bekleidete und während mehrerer Jahre gleichzeitig auch als Studienpräfekt und Vice-Rector wirkte, wurde zum Pfarrer von Sövár ernannt.

Der herannahende Sylvestereabend wird auch diesmal auf übliche Weise mit einem im großen Saale abzuhaltenden Promenade-Conzerte gefeiert werden, welches der hiesige wohlthätige Frauenverein zum Vortheile der Waisenkaassa veranstaltet.

Das Entree wurde auf 60 fr. festgesetzt und unterliegt es kaum einem Zweifel, daß sich diese Unterhaltung, mit welcher das laufende Jahr zum Abschlusse gelangt, den vorigjährigen würdig anreihen wird.

Ausstellung zum Vortheile des Waisenhaus-Christbaumes. Wir sind ersucht worden zur allgemeinen Kenntniß zu bringen, daß der Gastwirth zum „Goldenen Stern“, Herr Stefan Zboray im erwähnten Hause eine 7 Zentner schwere gemästete Niesensau gegen 10 Kreuzer Eintrittsgeld ausstellen wird. Das hieraus zu erzielende Einkommen wird dem Waisenhaus-Christbaume offerirt. Die Ausstellung beginnt morgen, Sonntag und kann zu jeder beliebigen Tageszeit besucht werden.

Es ist zu hoffen, daß das Ausstellungsobjekt namentlich in Kreisen, die sich mit der Zucht befassen, Interesse erregen wird.

Tombola. In Soóvár soll — wie wir vernahmen — zum Vortheile der dortigen freiwilligen Feuerwehr in Bälde eine mit einem Tombolaspiele verbundene Unterhaltung, wie eine solche im Vorjahre stattfand, veranstaltet werden.

Bei dieser Gelegenheit gelangen verschiedene Surartikel zur Verlosung, welche zur Würze der Unterhaltung nicht unwesentlich beitragen.

Der neue Leiter der Sebeser Fulgurit-Fabrik, Herr Dr. Mosánszky, machte lezhin im Auftrage des Direktionsrathes der nordung. Hypotheken- und Industriebank eine Geschäftsreise, um sich zu orientiren, ob auf das Prosperiren der Fabrik Aussicht vorhanden sei.

Sein Bericht war befriedigend und sollen die Auspizien der Zukunft der Fabrik günstig sein.

Militärische Auszeichnungen. Seine Majestät hat verliehen: das Militär-Verdienstkreuz mit der Kriegs-Decorations dem Major Van der Sloot vom Inf.-Reg. Freiherr von Sokcevic Nr. 78, vordem Hauptmann im 67. Inf.-Regimente. — Ferner dem Lieutenant Paul Berthóty de Berthót, vom Feldjäger-Bataillon Nr. 25.

Eisport. Die Eröffnung der Eislaufbahn findet demnächst unter Mitwirkung der hiesigen Musikkapelle statt.

Die Bahn wird aus diesem Anlasse festlich decorirt. Die Mitglieder werden seitens des Vereinsauschusses ersucht, bei dieser Gelegenheit ihre Karten aufzustecken und die Anordnungen der Tagungskommission befolgen zu wollen.

Nicht-Mitglieder können an der Kassa Eintrittskarten zu 20 fr. lösen.

Die Eröffnungsfestlichkeit beginnt um 2 Uhr Nachmittags.

Cirkus. In den letzten Tagen haben sich am Hauptplatze hohe Bretterwände erhoben.

Es ist dies der Cirkus Hermann, welcher jüngst auch in Kolonau verweilte und dessen Vorstellungen — wie wir im dortigen Lokalblatte lesen — sich eines ungetheilten Beifalles erfreuten.

Es ist dies nach langer Zeit der erste Cirkus, der unsere Stadt aufsucht, ob mit gleichem materiellen Erfolge, wie seine Vorgänger, das ist eine Frage welche die Zukunft beantworten wird.

Handel und Geschäfte. Der gestrige Wochenmarkt war in Anbetracht dessen, daß wir an der Schwelle der Weihnachtsfeiertage stehen, sehr lau und beklagt sich die Handelswelt über die schlechten Geschäfte.

Namentlich sind die Mehlhändler unzufrieden. Denn da in der letzten Zeit überall Wasser in hinreichender Menge war, mahlte das Landvolk den Getreidevorrath zu Hause und nimmt jetzt die hiesigen Mehlmüller weniger in Anspruch.

Auch in anderer Hinsicht trat keine Lebhaftigkeit zu Tage.

Schul- und Volksbibliotheken. Im Interesse der Förderung der Schul- und Volksbibliotheken hat General Dürr, der Präsident des in dieser Angelegenheit thätigen Centralauschusses an den Verwaltungsausschuß unseres Komitates eine Aufforderung gerichtet.

Im Schooße des Verwaltungsausschusses wurde über diesen Gegenstand lezhin berathschlagt und der Beschluß gefaßt, den General zu verständigen, daß die Durchführung der Idee in den slavischen Gemeinden unseres Komitates zur Zeit wohl kaum möglich sei, daß jedoch der Ausschuß bereitwilligst dahin wirken werde, daß die Institution in den drei kön. Freistädten Anklang finde und in denselben wenigstens für eine Lehrerbibliothek gesorgt werde.

Diese Angelegenheit verdient jedenfalls in Erwägung gezogen zu werden und hat unser Stadtmagistrat derselben sein Augenmerk zugewendet.

Wir behalten uns vor, diese Sache bei Gelegenheit des Näheren zu besprechen.

Die Theaterfaison, welche diesmal seitens des Publikums nicht sehr ausbeudet wurde, findet mit der morgen, Sonntag abzuhaltenden Abschiedsvorstellung ihren Abschluß, bei welcher Gelegenheit die allortigen beifällig aufgenommene zeitgemäße Novität: „Magyar fuk Bosznában“ (Ungarische Bursche in Bosnien) zur Ausführung gelangt.

Eine Heiraths-Odysee. Das „N. V. Journal“ erhält aus Zombor die nachstehende, vom 9. d. datirte Mittheilung: Der hiesige Getreide-Kommissär Sigmund Goldschein und Fr. Bertha Reiszner waren schon seit längerer Zeit mit einander verlobt, und stand

dem Ehebündnisse nichts entgegen, als der Umstand, daß er Jude und sie Christin war. Da keines der Brautleute seinem Glauben abtrünnig werden wollte, so wäre ihnen kaum etwas Aderes übrig geblieben, als nach Wien zu wandern und dort eine Zivilehe zu schließen, dann aber nicht mehr nach Ungarn zurückzukehren, da bekanntermaßen zwischen Juden und Christen geschlossene Ehen bei uns ungiltig und die aus solcher Ehe entsprossenen Kinder illegitim sind. — Da trat Goldschein am 5. d. zur katholischen Kirche über und führte noch an demselben Tage seine Braut zum Traualtar. Nun aber gedenkt er wieder zu seinem alten Glauben zurückzukehren, woraus neue Rechtskomplifikationen entspringen müssen. Da dies aber während einiger Monate hier bereits der zweite derartige Fall ist, und diese Fälle auch im ganzen Lande nicht vereinzelt dastehen dürften, so wäre es wahrlich schon an der Zeit, wenn der Reichstag endlich ein Gesetz über die Schließung von Ehen zwischen Juden und Christen, beziehungsweise über die Zivilehe schaffen würde.

Ueber die Demonstration vor dem Palais des Czarewitsch in Petersburg geht dem „Egget.“ folgender Bericht zu:

Die Studenten-Demonstration vor dem Palais des russischen Thronfolgers war — wie ich auch bereits telegraphisch mitgetheilt habe — viel größer und ernster, als nach den Berichten der Journale anzunehmen ist. Ganz wahrheitsgetreu und ohne alle Uebertreibung, kann ich über diese Bewegung Folgendes mittheilen: Die Zahl der Studenten betrug mehr als 200, Alle bewaffnet, die Einen mit Revolvern oder Pistolen, die Andern mit Säbeln oder Karbatschen, in deren Enden sich Bleikugeln befanden. Die Volksmenge, welche sich den Studenten angeschlossen, bestand aus mindestens 8000 Menschen. Vor dem Palais des Thronfolgers angelangt, schrie einer der Studenten mit Stentorstimme: „Als Entsendete des russischen Volkes wünschen wir eine Verfassung!“ Darauf brüllte die Menge: „Es lebe die Verfassung! Es lebe die Freiheit! Nieder mit dem Despotismus! Es lebe der Thronfolger!“ Die auf dem Plage erschienenen Polizisten und Gendarmen waren nicht im Stande, die Menge zu zerstreuen. Einige Polizisten drohten den an der Spitze stehenden Studenten mit Verhaftung. Sie wurden entwaffnet und mit Stöcken thätlich insultirt. Einem Hörer der Philosophie (Michail Kulajoff) spaltete hierauf ein Polizeisoldat den Schädel. Dadurch wurde das Volk wild; es drang auf den Führer der Polizeisoldaten Puchaczoff und auf den Polizei-Inspektor Tomtrin ein und wurden Beide lebensgefährlich verwundet. Kulajoff ist bereits gestorben und des Nachts im Stillen begraben worden. Hier glaubt man, es werde über Petersburg und Umgebung der Belagerungsstand verhängt werden.

Ueber Nözza Sándor's Kopf, welcher Herrn Professor Lenhoffek in Spiritus zugesandt wurde, schreibt „V. Napló“: „Diejenigen welche das Porträt des berühmten Räuberhauptmannes gesehen, erkannten den Kopf sogleich als den Nözza Sándor's. Schade übrigens, daß er erst so spät geschickt wurde, denn jetzt kann er nur mehr dazu dienen, Schädelmessungen an ihm vorzunehmen. Interessanter wäre es gewesen, das Gehirn zu untersuchen: dieses ist aber so zusammengeschrumpft, daß es nur mehr der Gegenstand mikroskopischer Studien sein kann. Die herausgetretenen Augen machen den Kopf zu einem schrecklichen Anblick; das Gesicht ist klein, die Nase stark und von sehr markanter Formation, in der Mitte gewölbt und spitz auslaufend; das Kinn klein, der Schnurrbart schlaff herabhängend; der Hinterkopf tritt sehr hervor und rangirt sonach den Schädel unter die Dolichokephalen. Professor Lenhoffek wünscht den Schädel möglichst intakt zu erhalten; er wird das Gehirn nicht herausnehmen und gibt den Kopf, so wie er ist, in seine Schädelammlung.“

Über Petroleum.

Lumbermann gibt eine kurze Geschichte des Petroleums, welche nicht ohne Interesse ist. Man kann — so sagt er — den 28. August 1859, als Drake bei 69 1/2 Fuß Tiefe Del erbohrte, als den Zeitpunkt bezeichnen, von welchem das Petroleum zuerst zum Handelsartikel wurde. Seitdem ist die Erzeugung desselben auf 14 1/2 Mill. Faß gestiegen. Die erste Ausfuhr aus Amerika erfolgte 1861 mit 27000 Faß im Werthe von einer Million Dollars, während der Export im Jahre 1877 in runder Zahl einen Geldwerth von 62,000,000 Dollars repräsentirte.

Der Werth der jährlichen Petroleumerzeugung Amerikas übersteigt den Werth der gesammten Eisenproduction der vereinigten Staaten — ist mehr als das Doppelte der Anthraciterzeugung Pennsylvaniens — und übertragt gleichfalls an Werth die Gold- und Silberausbeute Nordamerikas. Als Exportartikel Nordamerikas ist das Petroleum der vierte, concurrirt aber schon mit dem dritten Platz. Die Ausfuhr beträgt nämlich an Baumwolle: 175 bis 225 Mill. Dollars; Mehl: 39 bis 130 Millionen; Produkte der Schweinezucht: 57 bis 82 Millionen und Petroleum 48 bis 62 Millionen.

Der Gesamtexport an Petroleum von 1861 bis 1877, also in 16 Jahren, war 442,698,968 Dollars.

Gegenwärtig sind gegen 10000 Quellen theils in Betrieb, theils in der Bohrung begriffen. Rechnet man die Kosten jeder derselben zu durchschnittlich 5000 Dollars, so steckt darin ein Kapital von 50 Millionen.

Behälter bestehen für 6,000,000 Faß, deren Errichtung zwei Millionen in Anspruch nahm. Die

Röhrenleitungen erforderten weitere sieben Millionen. In der Petroleum-Industrie stecken daher, einschließlich der Grundeinlösung, über 100 Millionen Dollars.

Der landwirthschaftliche Kredit.

Der landwirthschaftliche Kredit ist, wie männlich bekannt, noch viel zu wenig entwickelt, um das Bedürfniß der vielen kreditbedürftigen Landwirthe nur einigermaßen zu befriedigen. Das ist auch die Hauptursache, daß viele Grundbesitzer in Wucherhände gerathen. Man kann sagen, daß der Mangel an soliden landwirthschaftlichen Kreditinstituten in unserer kreditbedürftigen Zeit den Wucher förmlich in Flor gebracht hat, denn an wen soll sich der geldbedürftige Grundbesitzer wenden als an den Wucherer, wenn er nirgends anderstwo Geld erhalten kann?

Wir wollen allerdings nicht behaupten, daß durch strenge Gesetze der Wucher sich nicht einschränken ließe; im Gegentheil, wir wünschen die Erlassung solcher strengen Gesetze, damit der dringenden Noth wenigstens einigermaßen abgeholfen werde; aber abschaffen läßt sich der Wucher durch Gesetze allein nicht; erst dann, wenn alle Landwirthe zu anständigen Zinsen bei soliden Anstalten Geld erhalten können, wird der Wucher aufhören; er wird dann mindestens die Landwirthe, welche für ein Darlehen hypothekarische Sicherheit zu bieten vermögen, nicht mehr aus-saugen können.

Die Frage des landwirthschaftlichen Credits ist in unserer Zeit eine hochwichtige; an ihrer glücklichen Lösung arbeiten alle Staaten und Länder, bis jetzt leider ohne zufriedenstellenden Erfolg. Selbst in Frankreich, diesem Lande mit den großartigsten Hilfsquellen und den fleißigsten und sparsamsten Bewohnern, läßt der landwirthschaftliche Kredit noch manches zu wünschen übrig.

Als dort die große Hypothekaranstalt, der sogenannte „Crédit foncier“ gegründet wurde, war man der Hoffnung, daß diese Anstalt dem Ackerbau Gelegenheit geben werde, sich das nöthige Geld zu verschaffen, sei es, um Grund und Boden von den in kurzer Frist fälligen und nur allzu oft wucherischen Schulden, die auf ihm lasteten, zu befreien oder, um die als nützlich anerkannten Verbesserungen zu bewerkstelligen. Allein diese Anstalt konnte nach ihren Statuten nur den Landwirthen, welche zugleich Grundbesitzer sind, zur Verfügung stehen, so zwar, daß der gewöhnliche Landwirth, Pächter oder Meier, der kein anderes Pfand zu bieten hat, als seine persönliche Ehrenhaftigkeit und sein Arbeitsgeräthe, bei dem „Crédit foncier“ weder die Mittel zur Verbesserung seiner Wirthschaft, noch eine Hilfe in schwierigen Zeiten finden konnte. Es blieb also noch ein „Crédit agricole“ zu gründen. In einer großen Versammlung von Sachverständigen im Jahre 1868 wurde die dringende Nothwendigkeit, diesen Lücke auszufüllen, von allen einstimmig betont. Nun bestand allerdings neben dem „Crédit foncier“ und unter seinem Schutze eine Art von Bank, welche den Namen „Crédit agricole“ führte.

Diese Anstalt war aber bald von ihrem eigentlichen Zwecke abgewichen, um sich auf gewagte Speculationen einzulassen, die ihren Ruin herbeiführten. Sie hatte vom landwirthschaftlichen nur den Namen, und man kann sagen, daß bis auf den heutigen Tag der Versuch eines solchen Institutes noch nicht gemacht worden ist. Gleichwohl hält man es in Frankreich für sehr wichtig für die Interessen des Landes, die Darlehen für den Ackerbau zu erleichtern und den Landwirthen, mögen sie nun Grundbesitzer oder nur Pächter sein, die nöthigen Hilfsquellen zu einer rationalen Verbesserung ihrer Wirthschaft an die Hand zu geben. Von dieser Nothwendigkeit durchdrungen, hat der französische Minister für Ackerbau vor Kurzem eine Commission eingesetzt, welche die Frage des landwirthschaftlichen Credits nochmals zu prüfen und die geeigneten Mittel aufzusuchen hat, wie der Vortheil Baarvorschüsse auf den Ackerbau auszudehnen wäre.

Man thut also in Frankreich alles Mögliche, um den richtigen Weg zu finden, auf welchem alle Landwirthe mit dem nothwendigen und wünschenswerthen Capital zu versehen wären. Man thut das in Frankreich, wo unter der Bevölkerung, namentlich auch auf dem Lande, ein Wohlstand herrscht, von welchem wir gar keine Ahnung haben. Um so mehr muß es den österreich.-ung. Patrioten betrüben, wenn er sieht, daß in dieser hochwichtigen Angelegenheit bei uns fast nichts geschieht. Es wird darüber zwar sehr viel gesprochen und geschrieben, in der letzten Landtagssession wurden in mehreren Landtagen auch einige darauf bezügliche Anträge eingebracht, jedoch von der Antragstellung bis zur Durchführung hat's bei uns bekanntlich gute Wege. Die Angelegenheit wird auf die lange Bank geschoben, eine Commission wird eingesetzt, hält einige Sitzungen ab und die ganze Sache schläft mit der Zeit ein. So wurde z. B. im böhmischen Landeskulturrath vor drei Jahren eine Enquete abgehalten, welche über die Hebung des landwirthschaftlichen Credits zu berathen hatte. Die Arbeiten wurden seinerzeit der Statthalterei übergeben, welche aber die ganze Angelegenheit ruhig einschlafen ließ. Auf solche Weise wird freilich die Lösung der Frage nicht gefördert.

„Prakt. Landw.“
(Schluß folgt.)

Die in Prag am 18. Dezember gehobenen Zahlen:
37, 44, 34, 9, 71.

Die nächste Ziehung ist am 31. Dezember 1878.

Millionen.
inschließlich
Dollars.

redit.

te männigt,
um das
wirthe nur
die Haupt-
hände ge-
an soliden
erer kredit-
or gebracht
ge Grund-
nn er nir-

daß durch
inschränken
Erlässung
den Noth
aber ab-
ge allein
nständigen
en können,
mindestens
hypotheka-
mehr aus-

redits ist
glücklichen
t, bis jetzt
Selbst in
sein Hilse-
n Bewoh-
h manches

der so ge-
war man
bau Gele-
ld zu ver-
den in
uherischen
oder, um
zu bewerk-
hren Sta-
ch Grund-
r, daß der
der kein
persönliche
dem „Cré-
ung seiner
Zeiten fin-
agricole“
von Sach-
dringende
von allen
neben dem
eine Art
agricole“

em eigent-
pagte Spe-
beiführten.
n Namen,
tigen Tag
ht gemacht
nkreich für
die Dar-
den Land-
nur Päch-
rationellen
zu geben.
t der fran-
eine Com-
irthschaft-
geigneten
Baarvor-

gliche, um
alle Land-
mwerthen
in Frank-
auch auf
hem wir
h es den
sieht, daß
fast nichts
gesprochen
wurden
bezügliche
ellung bis
ute Wege.
gehoben,
Sitzungen
ein. So
e vor drei
r die He-
hen hatte.
terei über
ruhig ein-
die Lösung
Landw.“

Zahlen:
1878.

Eperies, den 20. Dezember.

In einer der letzten abgehaltenen Sitzungen der Stadtrepräsentanz kam auch die offene Frage des Bettelwesens zur Sprache.

Es wurde von mehreren Seiten hervorgehoben, wie lästig und der öffentlichen Ordnung widersprechend das gegenwärtige Bettelwesen sei.

Die Einwohnerzahl werde von zahlreichen Bettlern, die sich nach einander die Klinke reichen, wöchentlich einmal heimgesucht. Das Kommen und Gehen dieser ungern gesehenen Gäste sei störend und erfordere eine ganz regelrechte Controlle, weil diese Besuche gar oft mit dem Abgange von Hausgeräthen und u. s. w. verbunden seien und dieselben überhaupt zur Verübung von Diebstählen Gelegenheit bieten und solche begünstigen.

Es wurden auch konkrete Fälle angeführt, welche herausstellten, daß diese Klagen vollkommen begründet seien.

Und in der That, waren diese Klagen, welche im Schooße der Repräsentanz zum Ausdruck gelangten, der Wiederhall der diesfälligen Beschwerden des gesammten Publikums.

Es wurde daher — wie wir seinerzeit meldeten — der Antrag gestellt, eine Commission behufs Ausarbeitung eines Laboratos zu entsenden, auf welche Weise dem Uebel zu steuern wäre.

Der Antrag wurde einhellig zum Beschlusse erhoben und unter dem Vorsitze des Stadthauptmanns — in dessen Ressort diese Angelegenheit gehört — behufs Ausarbeitung und Vorlage eines diesbezüglichen Statutenentwurfes eine Commission ermittelt.

Die Commission versammelte sich jüngst um sich der ihr gewordenen Aufgabe zu entledigen und sind wir in der Lage über das Resultat der Berathung im Folgenden zu referiren.

Das privilegiert Bettlerthum — inwiefern dasselbe das einzelnen, erwerbsunfähigen Individuen ertheilte Recht, jeden Samstag von Haus zu Haus Almosen sammeln zu können, umfaßt, soll abgestellt werden. Um aber dies zu ermöglichen, werden alle Einwohner die gesonnen sind, sich von der bisherigen Plage des Bettelwesens zu befreien, aufgefordert, dieselbe Summe, welche sie an Almosen den sie aufsuchenden Bettlern spendeten in halb- viertel- oder auch in monatlichen Beträgen beim Stadthauptmannamte einzuzahlen.

Das Minimum dieses Betrages wurde per Kopf auf 1/2 Kreuzer festgelegt.

Aber die Einzahlungen wird im Stadthauptmannamte ein Register geführt und wird jeder Einzahler mit einem Büchel — nach Art der bei Geldinstituten gebräuchlichen Einlagsbüchel — versehen, im welchem die eingezahlten Beträge quittirt werden.

Die Einwohner, welche sich auf diese Weise ablösen, werden von den Besuchen der Bettler völlig frei und wird den letzteren strengstens verboten, diese Einwohner aufzusuchen.

Diejenigen hingegen, die sich des ihnen durch dieses Statut gebotenen Vortheiles nicht theilhaftig machen, werden von den privilegierten Bettlern nach, wie vor heimgesucht werden können.

Im Ubrigen werden namentlich alle Hauseigentümer behördlich aufgefordert werden, bei den Wohnpartheien dahin zu wirken, daß sich dieselben womöglich auch freimachen, damit überhaupt das ganze Haus verschont und von den Salamitäten, mit denen das gegenwärtige System nothwendigerweise verbunden ist, befreit werde.

Die Bettler erhalten die auf dieselben per Kopf entfallenden Beträge aus der Hand des Stadthauptmannes wöchentlich zweimal.

Dies sind die Grundzüge des Statutes, welches demnächst der Repräsentanz vorgelegt werden wird.

Es wird kaum Jemand in Frage stellen, daß die Regelung unseres, so überaus lästigen Bettelwesens endlich einmal an der Zeit ist. Ob das ins Leben zu rufende Statut dem Uebelstande gänzlich das erwünschte Ende bereiten wird, bleibt von der Praxis abzuwarten, welche lehren wird, wie dasselbe ergänzt zu werden habe.

Daß aber unter den obwaltenden Umständen andere Maßregeln, als die oben angeführten, kaum möglich sind, wird Jedermann zugeben müssen, der diese in Erwägung zieht.

Sedenfalls ist es zur Sicherung des erwünschten Erfolges nothwendig, daß die Einwohnererschaft das ihr hiedurch gebotene Abwehrmittel in je größerer Anzahl ergreife und sich zu Nuzge mache, denn nur so können alle dem bestehenden System anhaftenden Uebelstände wirksam behoben werden.

Andererseits wird die Einhaltung der pünktlichsten polizeilichen Controlle erforderlich sein, um die durch die Einführung der kennzeichneten Maßregeln bedingte Ordnung aufrechtzuerhalten.

Wir erwarten von dem zu schaffenden Statute wenn auch nicht Alles, so doch Vieles.

Stempelfreie Urkunden.

Da die Anordnung der Gebühren-Bemessungs- post 79, Punkt b), nach welcher die von Behörden und Aemtern zu amtlichen Zwecken benötigten Urkunden, so lange dieselben, ausschließlich für einen solchen Zweck benützt werden, stempelfrei sind, in der Praxis — besonders was die von Amtswegen abverlangten Matrikel- und Grundbuchs-Auszüge betrifft — ungleich angewendet, und da bei der Stempelung von Zeugnissen, welche die Gemeinden über die Familien-Verhältnisse Einzelner statt Matrikel-Auszügen ausstellen, ein verschiedenartiges Verfahren befolgt wird: so wird

von Minister-Präsidenten, als derzeitiger Leiter des Finanzministeriums einvernehmlich mit dem Ministerium des Innern und dem Justizministerium mit Erlaß an die Verwaltungs-Ausschüsse der Municipien ddo. Budapest, 30. Oktober 1878, erklärt und verordnet:

1. Die von den kön. Gerichtshöfen und Gerichten von Amtswegen abverlangten Matrikel-Auszüge; 2. die von den Vormundschafts-Behörden von Amtswegen abverlangten Matrikel-, sowie Grundbuchs-Auszüge; endlich 3. die von den Gemeinde-Notären zur Ergänzung der Inventare im Sinne des § 237 des G.-A. XX: 1877 mündlich oder schriftlich erbetenen Grundbuchs-Auszüge, sowie die im Sinne des § 230 des angezogenen Gesetzentwurfes über die Geburt von Minderjährigen verlangten Matrikel-Auszüge sind so lange, als sie zu belegen oder irgend einem andern amtlichen Zweck benützt werden, stempelfrei.

Es wird entschieden erklärt, daß die Gemeinde-Notäre lediglich für den beagten Zweck die stempelfreie Ausfolgung der Auszüge verlangen dürfen, und daß was die Matrikel-Auszüge betrifft, ihr Ansuchen nur hinsichtlich der Geburts-Zeugnisse von Minderjährigen zu erfüllen, bezüglich anderer Matrikel-Auszüge aber zu verweigern ist.

Die Grundbuchsämter und die Matrikelführer haben auf den stempelfrei herausgegebenen Auszügen den Zweck und den Fall, für welchen sie dieselben stempelfrei ausfolgen, stets genau anzumerken.

Den Vormundschafts-Behörden wird insbesondere zur Pflicht gemacht, die stempelfreie Ausgabe der Matrikel-Auszüge (Familien-Nachweise), sowie der Grundbuchs-Auszüge nur für amtliche Zwecke zu verlangen, ferner derartige stempelfreie Auszüge immer in ihren eigenen Archiven aufzubewahren und den Partheien unter keinem Vorwande herauszugeben.

Was den Stempel von den Gemeinden statt Matrikel-Auszügen herausgegebenen Zeugnisse über die Familien-Verhältnisse Einzelner betrifft, wird bemerkt, daß diese Zeugnisse in der Regel nur mit einem 50-Kreuzer-Stempel zu versehen sind; wenn jedoch dieselben auch die Zeit der darin dokumentirten Geburts-, Verheirathungs- oder Todesfälle — als die wesentlichsten Daten der Matrizen — enthalten und nebstbei auch durch den die Matrizen führenden Seelsorger unterzeichnet werden, so sind dieselben, da sie vollständige Matrikel-Auszüge erzeugen — die Fälle ausgenommen, in welchen die Matrikel-Auszüge selbst stempelfrei auszustellen wären — mit einem 50-Kreuzer-Stempel so oft zu versehen, als Geburt-, Verheirathungs- oder Todesfälle in ihnen dokumentirt werden.

Geschäftliches.

Der Minister für Ackerbau, Handel und Gewerbe hat mit Zirkular-Erlaß vom 2. d. M. in Angelegenheit der Beschränkung des Hausirhandels mit Losen, Promessen, Antheilsscheinen u. durch Agenten die nachstehenden Verfügungen getroffen:

Es ist mir zur Kenntniß gelangt, daß Bankiers, Wechselstuben-Besitzer und Loshändler sowohl in die Landeshauptstadt, als auch in der Provinz durch ihre Agenten oder Bevollmächtigten einen Hausirhandel mit Losen, Promessen, Antheilsscheinen u. üben und unterhalten.

Abgesehen von dem Umstande, daß durch diesen häufig mit Betrug und Schwindel verbundenen Handel die in solchen Geschäften Unerfahrenen beschädigt werden können, finde ich — da im Sinne des mit 4. September 1852 erlassenen und über das zwischen Ungarn und seinen Nebenländern und zwischen den übrigen Königreichen und Ländern Sr. Majestät geschlossene Zoll- und Handelsbündniß handelnden Ges. Art. XX vom Jahre 1878 §. 15 in Kraft befindlichen Hausir-Normativs §. 12 Punkt n) der Hausirhandel mit solchen Antheilsscheinen von welcher immer Namen habenden Losen und Glücksspielen verboten ist, — die Jurisdiction-Behörde hienit aufzufordern, den Hausirhandel auf dem Territorium Ihres Verwaltungs-Gebietes nicht zu gestatten und gegen die Uebertreter dieses Verbotes im Sinne des §. 19, Punkt c) des bezogenen Hausir-Normativs strengstens vorgehen zu wollen.

Die Angelegenheit der Raichauer Bankfiliale ist — wie wir der „Oberung. Handels- und Gewerbezeitung“ entnehmen — im Municipalausschusse der Stadt Raichau in Anregung gebracht.

Es wurde betont, daß alle größeren Handelsstädte Ungarns, die ein Anrecht auf Bankfilialen besitzen, eine große Nützlichkeit entwickeln, um in erster Reihe bedacht zu werden.

Raichau habe nun wohl von den jeweiligen Ministerien die Zusicherung erhalten, daß es in erster Linie ein vollständiges Filiale bekommen werde; es sei jedoch bekannt, wie leicht solche Versprechungen in den Hintergrund treten.

Der neue Vicegouverneur für Ungarn sei ernannt und die ungarische Abtheilung der gemeinsamen Bank werde demnächst an die Arbeit gehen müssen.

Es liege im Interesse Raichau's, seines Handels und seiner Industrie das Inslebentreten des neuen Filiales möglichst zu beschleunigen und zu diesem Behufe eine Deputation an den Herrn Vicegouverneur der Bank zu entsenden.

Die seitens der Regierung in der Angelegenheit des zu konstituierenden ungarischen Landes-Volksbodenkredit-Vereines entsendete Enquete-Kommission hat dieser Tage die Statuten des genannten Vereines, wie

auch den Gesetzentwurf über die, dem Vereine zugesagten Privilegien durchberathen. Die eben erwähnten Laborate werden dem Vernehmen nach schon in nächster Balde der Regierung unterbreitet, welche hoffentlich schon in der ersten Hälfte des kommenden Monats den Gesetzentwurf behufs parlamentarischer Verhandlung dem Reichstage vorlegen wird.

Mezőgazdasági hírlaplírodalom. Az év vége fele közelit és ez alkalomból nem mulaszthatjuk el németül érto és gazdasággal foglalkozó olvasóinkat egy szaklapra figyelmeztetni, mely gazdag tartalmánál és nagy elterjedésénél fogva a Magyarországon és Ausztriában megjelenő német szaklapok között első rangot foglal el. Ez a „Wiener Landwirthschaftliche Zeitung“. E lap kiválólag a nagyobb gazdasági izletre van tekintettel és azért leginkább nagyobb birtokosoknak, gazdasizeteknek, bérloknek stb. ajánlható. A hazai mezőgazdasági viszonyokra különös figyelmet fordít. Szerkesztői közül az egyik, Hirschmann Hugó, magyar gazdasági intézetben (Magyar-Ovárot) végezte tanulmányait és működött tanári minőségben; a másik pedig, Dr. Eckert József, született hazánkia, ki a magyar nyelvet tökéletesen bírja, a hazai viszonyokat behatóan ismeri és több évig résztint a magyar-óvári, résztint a debreceni gazdasági intézetnél tanárkodott. Nevezett szaklap tehát azon szerencés helyzetben van, hogy a magyar mezőgazdaság szükségeit szakszerűen és minden előtelettel menten itélheti meg, minél fogva a magyar gazdák mind nem magyar nyelven szerkesztett szaklapok között első sorban ajánlható.

Fruchtpreise vom 20. Dezember 1878.

Woggen per 100 Kilogr.	fl.	5.25	5.75
Weizen " 100 "	"	6.75	8.—
Gerste " 100 "	"	5.25	6.50
Hofer " 100 "	"	3.—	3.75
Haiz " 100 "	"	—	—
Erbsen " 100 "	"	6.—	8.—
Linien " 100 "	"	5.—	8.—
Erbsen " 100 "	"	6.—	7.—
Erbsen " 100 "	"	1.50	—

Die in **Bien** am 7. Dezember gehobene Zahlen: **30, 70, 18, 10, 38.**

Die nächste Ziehung ist am 21. Dezember 1878.

Felelős szerkesztő: **Kyss Géza.**
Kiadó-tulajdonos: **Az Eperjesi Bankegylet.**

Arverési hirdetés.

Melylyel közhírré tétetik, hogy a néhai Zsádry Ferencz ur esődtömögéhez tartozó 4 pár ökör, 1 pár ló, szerek és azok tartozományai, s egyéb gazdasági eszközök, valamint némely butorok is, itten Eperjesen, a városzáza előtt, f. é. december 23-án délelőtti fél 10 órakor és folytatlag a legtöbbet igerőnek, kész fizetés mellett eladatul fognak. — Kelt Eperjesen 1878. évi december 12-én. 114 2—2 **Schulek Gusztáv**, csődválasztmányi elnök.

Weihnachts-Bazar.

Wie alljährig war ich bemüht mein

Kinderspielwaaren-, Meerscham- und Ledergalanteriewaaren- Geschäft

zu sortiren, welches ich den Hohen Herrschaften offerire.

Achtungsvoll
A. Zelinka,
neben der grossen Kaserne, in Eperies.

Auswärtige Aufträge werden pünktlich besorgt und auf das Reellste effectuirt.

Van szerencsém a t. c. közönségnek tudtára adni, hogy üzletemben minden fajú **korcsolya** nagy választékban kapható, és mivel sokat hozattam e cikkből, tehát jutányos, vagyis leszállított áron fogom adni, alázatos szolgálja

116 **Lavotha Ödön.**

Ausverkauf.

Durch einen sehr billigen Einkauf bin ich in der Lage noch für Weihnachts- und Neujahrs-geschenke, eine große Parthie moderner **Aleiderstoffe, schwarze und farbige Lister, schwarze Terno, Cashmir, Ripse, feinste seiden Faile, zu sehr herabgesehtem Preise** zu haben.

Erlaube mir auch auf meine gewöhnlichen **27 kr. Artikel, Bänder, Spitzen, Damen- und Herren-Gravaten, Krägen, Manchetts, Bijouteri, und Kinderspielerei** in großer Auswahl aufmerksam zu machen.

Hochachtungsvoll
B. Friedmann.
im Sparcassa Gebäude.

217 1—2

Eperies, den 20. Dezember.

In einer der leghin abgehaltenen Sitzungen der Stadtrepräsentanz kam auch die offene Frage des Bettelwesens zur Sprache.

Es wurde von mehreren Seiten hervorgehoben, wie lästig und der öffentlichen Ordnung widersprechend das gegenwärtige Bettelwesen sei.

Die Einwohnerschaft werde von zahlreichen Bettlern, die sich nach einander die Klirke reichen, wöchentlich einmal heimgesucht. Das Kommen und Gehen dieser ungeru gekehrten Gäste sei störend und erfordere eine ganz regelrechte Controлле, weil diese Besuche gar oft mit dem Abgange von Hausgeräthen und u. s. w. verbunden seien und dieselben überhaupt zur Verübung von Diebstählen Gelegenheit bieten und solche begünstigen.

Es wurden auch konkrete Fälle angeführt, welche herausstellten, daß diese Klagen vollkommen begründet seien.

Und in der That, waren diese Klagen, welche im Schooße der Repräsentanz zum Ausdruck gelangten, der Wiederhall der diesfälligen Beschwerden des gesammten Publikums.

Es wurde daher — wie wir seinerzeit meldeten — der Antrag gestellt, eine Commission behufs Ausarbeitung eines Elaboratos zu entsenden, auf welche Weise dem Uebel zu steuern wäre.

Der Antrag wurde einhellig zum Beschlusse erhoben und unter dem Voritze des Stadthauptmanns — in dessen Ressort diese Angelegenheit gehört — behufs Ausarbeitung und Vorlage eines diesbezüglichen Statuentwurfes eine Commission ernannt.

Die Commission verammelte sich jüngst um sich der ihr gewordenen Aufgabe zu entledigen und sind wir in der Lage über das Resultat der Berathung im Folgenden zu referiren.

Das privilegierte Bettlerthum — inwiefern dasselbe das einzelnen, erwerbsunfähigen Individuen ertheilte Recht, jeden Samstag von Haus zu Haus Almosen sammeln zu können, umfaßt, soll abgestellt werden. Um aber dies zu ermöglichen, werden alle Einwohner die gesonnen sind, sich von der bisherigen Plage des Bettelwesens zu befreien, aufgefordert, dieselbe Summe, welche sie an Almosen den sie auffuchenden Bettlern spendeten in halb-, viertel- oder auch in monatlichen Beträgen beim Stadthauptmannamte einzuzahlen. Das Minimum dieses Betrages wurde per Kopf auf 1/2 Kreuzer festgelegt.

Über die Einzahlungen wird im Stadthauptmannamte ein Register geführt und wird jeder Einzahler mit einem Büchel — nach Art der bei Geldinstituten gebräuchlichen Einlagsbüchel — versehen, im welchem die eingezahlten Beträge quittirt werden.

Die Einwohner, welche sich auf diese Weise ablösen, werden von den Besuchen der Bettler völlig frei und wird den letzteren strengstens verboten, diese Einwohner aufzusuchen.

Diesem Statut gebotenen Vortheiles nicht theilhaftig machen, werden von den privilegierten Bettlern nach, wie vor heimgesucht werden können.

Im Ubrigen werden namentlich alle Hauseigentümer behördlich aufgefordert werden, bei den Wohnparttheien dahin zu wirken, daß sich dieselben womöglich auch freimachen, damit überhaupt das ganze Haus verschont und von den Salamitäten, mit denen das gegenwärtige System nothwendigerweise verbunden ist, befreit werde.

Die Bettler erhalten die auf dieselben per Kopf entfallenden Beträge aus der Hand des Stadthauptmannes wöchentlich zweimal.

Dies sind die Grundzüge des Statutes, welches demnächst der Repräsentanz vorgelegt werden wird.

Es wird kaum Jemand in Frage stellen, daß die Regelung unseres, so überaus lästigen Bettelwesens endlich einmal an der Zeit ist. Ob das ins Leben zu rufende Statut dem Uebelstande gänzlich das erwünschte Ende bereiten wird, bleibt von der Praxis abzuwarten, welche Lehren wird, wie dasselbe ergänzt zu werden habe.

Daß aber unter den obwaltenden Umständen andere Maßregeln, als die oben angeführten, kaum möglich sind, wird Jedermann zugeben müssen, der diese in Erwägung zieht.

Jedenfalls ist es zur Sicherung des erwünschten Erfolges nothwendig, daß die Einwohnerschaft das ihr hiedurch gebotene Abwehrmittel in je größerer Anzahl ergreife und sich zu Nuzze mache, denn nur so können alle dem bestehenden System anhaftenden Uebelstände wirksam behoben werden.

Andererseits wird die Einhaltung der pünktlichsten polizeilichen Controळे erforderlich sein, um die durch die Einführung der kennzeichneten Maßregeln bedingte Ordnung aufrechtzuerhalten.

Wir erwarten von dem zu schaffenden Statute wenn auch nicht Alles, so doch Vieles.

Stempelfreie Urkunden.

Da die Anordnung der Gebühren-Bemessungs-post 79, Punkt b), nach welcher die von Behörden und Aemtern zu amtlichen Zwecken benötigten Urkunden, so lange dieselben, ausschließlich für einen solchen Zweck benützt werden, stempelfrei sind, in der Praxis — besonders was die von Amtswegen abverlangten Matrikel- und Grundbuchs-Auszüge betrifft — ungleich angewendet, und da bei der Stempelung von Zeugnissen, welche die Gemeinden über die Familien-Verhältnisse Einzelner statt Matrikel-Auszügen ausstellen, ein verschiedenes Verfahren befolgt wird: so wird

vom Minister-Präsidenten, als derzeitiger Leiter des Finanzministeriums einvernehmlich mit dem Ministerium des Innern und dem Justizministerium mit Erlaß an die Verwaltungs-Ausschüsse der Municipien ddo. Budapest, 30. October 1878, erklärt und verordnet:

1. Die von den kön. Gerichtshöfen und Gerichten von Amtswegen abverlangten Matrikel-Auszüge; 2. die von den Vormundschafts-Behörden von Amtswegen abverlangten Matrikel-, sowie Grundbuchs-Auszüge; endlich 3. die von den Gemeinde-Notären zur Ergänzung der Inventare im Sinne des § 237 des G.-N. XX: 1877 mündlich oder schriftlich erbetenen Grundbuchs-Auszüge, sowie die im Sinne des § 230 des angezogenen Gesetzkartells über die Geburt von Minderjährigen verlangten Matrikel-Auszüge sind so lange, als sie zu befragtem oder irgend einem andern amtlichen Zweck benützt werden, stempelfrei.

Es wird entschieden erklärt, daß die Gemeinde-Notäre lediglich für den besagten Zweck die stempelfreie Ausfolgung der Auszüge verlangen dürfen, und daß was die Matrikel-Auszüge betrifft, ihr Ansuchen nur hinsichtlich der Geburts-Zeugnisse von Minderjährigen zu erfüllen, bezüglich anderer Matrikel-Auszüge aber zu verweigern ist.

Die Grundbuchsämter und die Matrikelführer haben auf den stempelfrei herausgegebenen Auszügen den Zweck und den Fall, für welchen sie dieselben stempelfrei ausfolgen, stets genau anzumerken.

Den Vormundschafts-Behörden wird insbesondere zur Pflicht gemacht, die stempelfreie Ausgabe der Matrikel-Auszüge (Familien-Nachweise), sowie der Grundbuchs-Auszüge nur für amtliche Zwecke zu verlangen, ferner derartige stempelfreie Auszüge immer in ihren eigenen Archiven aufzubewahren und den Parttheien unter keinem Vorwande herauszugeben.

Was den Stempel der von den Gemeinden statt Matrikel-Auszügen herausgegebenen Zeugnisse über die Familien-Verhältnisse Einzelner betrifft, wird bemerkt, das diese Zeugnisse in der Regel nur mit einem 50-Kreuzer-Stempel zu versehen sind; wenn jedoch dieselben auch die Zeit der darin dokumentirten Geburts-, Verheirathungs- oder Todesfälle — als die wesentlichsten Daten der Matrizen — enthalten und nebstbei auch durch den die Matrizen führenden Seelsorger unterzeichnet werden, so sind dieselben, da sie vollständige Matrikel-Auszüge erliegen — die Fälle ausgenommen, in welchen die Matrikel-Auszüge selbst stempelfrei auszustellen wären — mit einem 50-Kreuzer-Stempel so oft zu versehen, als Geburts-, Verheirathungs- oder Todesfälle in ihnen dokumentirt werden.

Geschäftliches.

Der Minister für Ackerbau, Handel und Gewerbe hat mit k. k. Erlaß vom 2. d. M. in Angelegenheit der Beschränkung des Hausirhandels mit Losen, Promessen, Antheiltheinen u. d. durch Agenten die nachstehenden Verfügungen getroffen:

Es ist mir zur Kenntniß gelangt, daß Bankiers, Wechselstuben-Besitzer und Loshändler sowohl in die Landeshauptstadt, als auch in der Provinz durch ihre Agenten oder Bevollmächtigten einen Hausirhandel mit Losen, Promessen, Antheiltheinen u. d. üben und unterhalten.

Abgesehen von dem Umstande, daß durch diesen häufig mit Betrug und Schwindel verbundenen Handel die in solchen Geschäften Unerfahrenen beschädigt werden können, finde ich — da im Sinne des mit 4. September 1852 erlassenen und über das zwischen Ungarn und seinen Nebenländern und zwischen den übrigen Königreichen und Ländern Sr. Majestät geschlossene Zoll- und Handelsbündniß handelnden Ges. Art. XX vom Jahre 1878 §. 15 in Kraft befindlichen Hausir-Normativs §. 12 Punkt n) der Hausirhandel mit solchen Antheiltheinen von welcher immer Namen habenden Losen und Glücksspielen verboten ist, — die Jurisdiktionsbehörde hiemit aufzufordern, den Hausirhandel auf dem Territorium Ihres Verwaltungs-Gebietes nicht zu gestatten und gegen die Uebertreter dieses Verbotes im Sinne des §. 19, Punkt c) des bezogenen Hausir-Normativs strengstens vorgehen zu wollen.

Die Angelegenheit der Kaschauer Bankfiliale ist — wie wir der „Oberung. Handels- und Gewerbezeitung“ entnehmen — im Municipalausschusse der Stadt Kaschau in Anregung gebracht.

Es wurde betont, daß alle größeren Handelsstädte Ungarns, die ein Anrecht auf Bankfilialen besitzen, eine große Rührigkeit entwickeln, um in erster Reihe bedacht zu werden.

Kaschau habe nun wohl von den jeweiligen Ministerien die Zusicherung erhalten, daß es in erster Linie ein vollständiges Filiale bekommen werde; es sei jedoch bekannt, wie leicht solche Versprechungen in den Hintergrund treten.

Der neue Vicegouverneur für Ungarn sei ernannt und die ungarische Abtheilung der gemeinsamen Bank werde demnächst an die Arbeit gehen müssen.

Es liege im Interesse Kaschaus, seines Handels und seiner Industrie das Ansehen des neuen Filiales möglichst zu beschleunigen und zu diesem Behufe eine Deputation an den Herrn Vicegouverneur der Bank zu entsenden.

Die seitens der Regierung in der Angelegenheit des zu konstituierenden ungarischen Landes-Volksbodenkredit-Vereines entsendete Enquete-Kommission hat dieser Tage die Statuten des genannten Vereines, wie

auch den Gesetzentwurf über die, dem Vereine zugesagten Privilegien durchberathen. Die ebenerwähnten Elaborate werden dem Vernehmen nach schon in nächster Balde der Regierung unterbreitet, welche hoffentlich schon in der ersten Hälfte des kommenden Monats den Gesetzentwurf behufs parlamentarischer Verhandlung dem Reichstage vorlegen wird.

Mezőgazdasági hírlaplírodalom. Az év vége fele közelit és ez alkalomból nem mulaszthatjuk el németül értő és gazdasággal foglalkozó olvasóinkat egy szaklapra figyelmeztetni, mely gazdag tartalmánál és nagy elterjedésénél fogva a Magyarországon és Ausztriában megjelenő német szaklapok között első rangot foglal el. Ez a „Wiener Landwirthschaftliche Zeitung“. E lap kiválólag a nagyobb gazdasággal foglalkozó üzletre van tekintettel és azért leginkább nagyobb birtokosoknak, gazdaságtudóknak, bérlelőknek stb. ajánlható. A hazai mezőgazdasági viszonyokra különös figyelmet fordít. Szerkesztői közül az egyik, Hirschmann Hugo, magyar gazdasági intézetben (Magyar-Ovárot) végzett tanulmányait és működött tanári minőségben; a másik pedig, Dr. Eckert József, született hazánkia, ki a magyar nyelvet tökéletesen bírja, a hazai viszonyokat behatóan ismeri és több évig résztint a magyar-óvári, részint a debreceni gazdasági intézetnél tanárkodott. Nevezett szaklap tehát azon szerencsés helyzetben van, hogy a magyar mezőgazdaság szükségleteit szakszerűen és minden előítéletől menten ítéheti meg, minél fogva a magyar gazdák mind nem magyar nyelven szerkesztett szaklapok között első sorban ajánlható.

Fruchtpreise vom 20. Dezember 1878.

Roggen per 100 Kilogr.	fl.	5.25	5.75
Weizen „ 100 „	„	6.75	8.—
Gerste „ 100 „	„	5.25	6.50
Hafer „ 100 „	„	3.—	3.75
Raps „ 100 „	„	—	—
Erbsen „ 100 „	„	6.—	8.—
Linsen „ 100 „	„	5.—	8.—
Hülsen „ 100 „	„	6.—	7.—
Erdäpfel „ 100 „	„	1.50	—

Die in **Bien** am 7. Dezember gehobene Zahlen:
30, 20, 18, 10, 58.

Die nächste Ziehung ist am 21. Dezember 1878.

Felelős szerkesztő: **Kyss Géza.**

Kiadó-tulajdonos: **Az Eperjesi Bankegylet.**

Arverési hirdetmény.

Melylyel közhírré tétetik, hogy a néhai Zsádry Ferenc ur csödtömegehez tartozó 4 pár ökor, 1 pár ló, szekerek és azok tartozmányai, s egyéb gazdasági eszközök, valamint némely butorok is, itten Eperjesen, a városháza előtt, f. é. december 23-án délelőtti fél 10 órakor és folytatolag a legtöbbet ígérőnek, kész fizetés mellett eladatul fognak. — Kelt Eperjesen 1878. évi december 12-én.
114 2—2 **Schulek Gusztáv**, csödválasztmányi elnök.

Weihnachts-Bazar.

Wie alljährig war ich bemüht mein

Kinderspielwaaren-, Meerschaum- und Ledergalanteriewaaren- Geschäft

zu sortiren, welches ich den Hohen Herrschaften offerire. Achtungsvoll

213 2—2 **A. Zelinka,**
neben der grossen Kaserne, in Eperies.

Auswärtige Aufträge werden pünktlich befordert und auf das Beste effectuirt.

Van szerencsém a t. c. közönségnek tudtára adni, hogy üzletemben minden fajú **korcsolya** nagy választékban kapható, és mivel sokat hozattam e cikkből, tehát jutányos, vagyis leszállított áron fogom adni, alázatos szolgálja
Lavotha Ödön.

Ausverkauf.

Durch einen sehr billigen Einkauf bin ich in der Lage noch für Weihnachts- und Neujahrsgeschenke, eine große Partthe moderner **Aleiderhose, schwarze und farbige Lister, schwarze Terno, Cashimir, Ripse, feinste seiden Falles, zu sehr herabgesetztem Preise** zu haben.

Erlaube mir auch auf meine gewöhnlichen **27 kr. Artikel, Bänder, Spitzen, Damen- und Herren-Gravaten, Krüge, Manchetts, Bijouteri, und Kinderspielerei** in großer Auswahl aufmerksam zu machen. Hochachtungsvoll

B. Friedmann.
im Sparcassa Gebäude.

217 1—2

WERTHER'S CATALOG

des neuesten Metall-Weihnachts-BAZARS.

Zweckmäßige Spielzeuge für Knaben und Mädchen in jedem Alter.

Direkt aus Paris und Berlin bezogen und selbst Erzeugtes.

Zierliche kleine Kochherde von 40-2.50
Puppenbesteke zu Britannia 5-10 kr.
Küchengerichte in Schachtel von 30-1.50.
Verzinte, verkupferte und emailirte von 10-30 kr.
Einzeln Stücke Küchengeräthschaften 5-10 kr.
Kaffeemaschinen, Kaffeekannen, Kaffeetassen, Kaffeeschalen, Kaffee-Service von Zinn und Britannia von 10-50 kr.
Kaffeemühlen, Küchenmörser, Leuchter, Tisch- und Hängelampen von 20-80 kr.
Vogelkäfige, Vogelpfeifer von 10-40 kr.
Ofen, Ofenschirm und Vorsetzer bis 80 kr.
Möbel für Salon und Garten aus Metall und Holz von 30-3.50.
Spiegel, Bilder, Etagérs, von Zinn u. Bronz 30-60 kr.
Nudelbrett, Walgholz, Mehlsieb, Salzfaßel, Zuckerhammer aus Holz von 20-40 kr.

Für erwachsene Kinder.

Säbel 20-40 kr. Gewehre 20-80 kr. Pistolen 5-30 kr.
Verschiedene Trompeten von 4-40 kr.
Eisenbahn und Locomotive von 10-1.20 kr.
Kinderwagen, Wiegen mit Puppen von 20-50 kr.
Kugelläufer, Lufttänzer, Jockeys und verschiedene Blechfiguren von 20-40 kr.
Kanonen mit Luftladung bis 60 kr.
Mäuse mit Uhrwerk, Handwerker, Feuerwehr, Feuerspritzen, Dampfmaschinen, alles mechanisch und beweglich, ferner Spielwerke, Laterna-Magika von 1-5 fl. 185 8-9
Gummifiguren und Puppen von 20-50 kr.
Alle Gattungen Unterhaltungs-Spiele als: Domino, Lotterie, Tombola, Werkzeugkasten, Schablonen-Spiel, Schwimm- und Magnet-Figuren, verschiedene Landschaften in Schachteln, schöne zweckmäßige Sparbüchsen, Schreibzeuge, Federhalter und verschiedene lackirte Blechgegenstände, billige Hand- und Strickkörbehen, und Christbaum-Lichthalter.

General-PAUL
Wien

Depot
ECKARDT
III.
Heumarkt 7.

Ausstellung 1876 Philadelphia gegen sämtliche Concurrenz der Welt der einzige erste Preis.

Zu beziehen durch alle renomirten Apotheken und Materialwarenhandlungen der Monarchie.

Müller's Thran in dessen eigenen Fabriken an den Fangplätzen, den Lofotten-Inseln (Norwegen) aus frischen, ausgesuchten Lebern bereitet, ist von blassgelber natürlicher Farbe bei angenehmem olivenörlartigen Geschmack fasst geruchlos und kann vermöge seiner leichten Verdaulichkeit selbst von den schwächsten Magen vertragen werden.
Der Thran wird von Fabrikanten selbst in Flaschen gefüllt und mit Original-Etiquette und Capsel versehen, ist daher das einzige Product seiner Art, bei welchem jede wie immer geartete Fälschung und Manipulation von Seite der Zwischenhändler ausgeschlossen wird; dem Consumenten wird somit eine erhöhte Garantie geboten, ein reines Naturproduct zu erhalten mit allen seinen ihm ursprünglich innewohnenden heilenden Eigenschaften, die sich bei Krankheiten, wie: Brust- und Lungenleiden, Scropheln, Drüsenkrankheiten, Schwächlichkeit etc., vorzüglich bewähren. 173 6-12

Um dem vom grossen Publikum gehegten Vorurtheile zu begegnen, dass „brauner Thran“ medicinisch wirksamer sei als die blassgelben sogenannten weissen Sorten, so empfehle die jeder Flasche beiliegende Abhandlung über Thran seine Bereitung und Verfälschung einer geneigten Beachtung.
General-Depot in Wien: Paul Eckardt, III. Heumarkt 7.
Preis per Flasche ö. W. fl. 1.
Depot in Eperjes: Isépy Gyula, Apotheker.

Az
Eperjesi Bankegyelet
nagy-sárosi birtokához tartozó
vadászati jog
jövő 1879. év január 1-jétől számítandó 1 évre fog a legtöbbet
igérőnek bérbe adatni.

Ajánlatok f. hó 28-ig a bank helyiségeiben adandók át. 215

Seit 1. November 1878

beträgt das Postporto für Packete bis zu 5 Kilo Brutto von Triest nach jeder Poststation in Oesterreich-Ungarn bloss 30 Kr. und bietet sich so für Jedermann Gelegenheit, Kaffee, Reis, Südfrüchte, Gemüse etc. in kleineren Quantitäten zu en gross Preise zu beziehen.

Ima. Ceylon feinsten Perl-Kaffee per Kilo fl. 1.80
Ima. Ceylon feinsten Plant-Kaffee per Kilo fl. 1.70
Ima. Ceylon feinsten nativ Kaffee per Kilo fl. 1.30
Ima. Arab echter Mocca-Kaffee per Kilo fl. 1.50
Ima. feinsten Java-Kaffee per Kilo fl. 1.45
versende in Säcke à 4%, Kilo Netto unter Nachnahme des Betrages.

Ausführlichen Preis-Courant sende auf Verlangen franco. 211 2-10
C. Singer, Triest.

WEIHNACHTS- und Neujahrgeschenke

grösster Auswahl zu sehr billigen Preisen.

Gänzlicher Ausverkauf von Damen-, Herren- und Kinderkleider, Pelze und Muffe zu bedeutend herabgesetzten Preisen bei

Friedmann Armin

vis-à-vis dem „Schwarzen Adler“ in Eperjes.

186 6-12

Der ergebenst Gefertigte empfiehlt einem V. I. Publikum seinen diesjährigen reich ausgestatteten

Weihnachts-Bazar

in französischen-, japanischen- und inländischen Kinderpielwaren; besonders eine große Auswahl von

gekleideten Puppen,

ferner: französischen Bijouterien, Bronze-, Leder-, Holz-Galanterien u. Neuwerkzeugen-Waaren zu den billigsten Preisen, und ladet zum recht zahlreichen Besuche höflichst ein.

J. Elischer,

210 2-2 in Eperjes, neben der königl. Post.

TEMESVÁRY MÓR cipő-gyára

Budapest, király-utca 2. szám Orczy-ház. A téli szükségletekre ajánl nagyban és kicsinyben:

Hölgyek számára:
Nemez pongyola cipőket minden színben, sarokkal és csokorral 1 fnt 80 kr.
Eberlasztiny vagy bör-cugos topánokat magas vágással, a leginomabban kiállitva . . . 3 fnt
Cugos börtepanokat, erős chagrin vagy börjü-börből veres nemez beléssel, szegelve. Dupla talppal, esős időben tartós 3.40 kr.
Urak számára:
Topánokat, börjü- vagy bagaria börből, szegzett és srófolt dupla talppal, igen erős . . . 4 fnt
Topánokat orosz lakkbörből, szegzett dupla talppal, és srófmunkával, munkába és esős időben való . . . 4 fnt 80 kr.
Tédesizmákat, dupla bagaria börből háromszoros csavarral ellátott dupla talppal, vízmentes 8 fnt. 80 kr.
Ugyanaz orosz lakk bagaria börből . . . 12 fnt.
Meggendelesek postai utánvét vagy az összeg beküldése mellett a legpontosabban megküldetnek.
Kimerítő árjegyzékek ingyen.

210 2-2

Die ersten, echten, heilbringenden Johann Hoff'schen Malz-Heilpräparate sind mit der für die I. österr.-ung. Staaten eingetragenen Schutzmarke versehen. (Widrigkeit des Grundes Johann Hoff's Malz-Heilpräparate und Kindererziehung 44-mal ausgezeichnet. G. Schöffelgründung 1847.)

Leben u. Gesundheit wieder erhalten.

Strals (Rumänien), den 1 März 1878.
Herrn Johann Hoff in Wien.
Ich bitte ichlenigst um 12 Flaschen Johann Hoff'schen Malz-Heilpräparate und 3 Buntel in blauem Papier schließender Brust-Malzbonbons, da die Dame, für welche dieses Johann Hoff'sche Heilpräparat bestimmt ist, factisch ohne dieses nicht leben kann oder seinen einzigen gefunden Tag ohne dieses hätte.
Mit aller Achtung A. Borghetti.

An die A. K. Hof-Malzpräparaten-Fabrik des H. K. Rathes und Hoflieferanten der meisten Souveräne Europas, Herrn Johann Hoff, Besitzer des goldenen Verdienstkreuzes mit der Krone, Ritter hoher preuß. und deutsch. Orden in Wien, Stadt, Graben, Bräunerstrasse 8.

Strals, 26. August 1878.
Herrn Johann Hoff, Wien.
Bitte ergebet um eine abermalige Sendung Ihrer vorzüglichen Malzpräparate als Gift mit zu senden und sage Ihnen meinen Dank für die vorzügliche Wirkung; der Kranke fühlt sich bedeutend besser und wird hübsch lange Zeit von Ihrem heilbringenden Malztract Gebrauch machen. (Bestellung 11 Buntel concentrirtes Malztract, 5 ein halb Buntel Malzbonbons, 5 ein halb Fund Malz-Geeccelade II.)
Mit Hochachtung
A. Neumann, Apotheker „zum Lieger“ in Jaffa.

Ich empfang am 14. d. M. Ihre Sendung Gesundheitsbier und erlaube mir, um im täglichen Gebrauche des Malzbieres, dessen wirklich heilbringende Wirkung ich mit Vergnügen constatire, keine Störung hervorgerufen, mir premet wieder 28 Flaschen höher zu senden.
Anton Károlyi,
Eisenbahn-Dampfwagenfabrik-Geleitfabrik.
Donau-Dampfschiffahrt-Gesellschaft.
Zünftigsten am 31. August 1878.

In Eperjes zu beziehen bei:
Josef v. Makowiczky.

Die ersten, echten, schleimlösenden, heilbringenden Johann Hoff'schen Brust-Malzbonbons sind in blauem Papier. Selbst wurden 44-mal ausgezeichnet während des 30-jährigen Geschäftsbekandes. 187 7-8

FIGYELMEZTETÉS

Bátorkodom a n. é. közönségnek figyelmébe ajánlani, hogy a saját felügyeiletem alatt leggodosabban készített és hatóságilag engedélyezett

SÓS-BORSZESZ

melynek üvegeire ragasztott címlapom a budapesti kereskedelmi kamara által 100/1875 szám alatt mint védjegy bekebleztetett, valódi minőségben, eredeti áron Eperjesen Oszvald D., Gallotsik J. W., Lillia B. D. és Bohrandt J. W. uraknál kapható.
Hogy készítményem hasznosságára nézve minden más által előállított hasonló szert felülmul, annak legnagyobb bizonyítéka az, hogy ezen sós-borszesz a szegedi országos kiállitáson legjobbnak lett elismerve s jeles versenyképességeért érdem-éremmel kitüntetve; valamint tanusítják ennek kitünő hatását a számtalan fogyasztó közül többektől nyert s kezeim között levő bizonyítványaim.

Tisztelettel
Bárvárt Károly,

Budapest, IV. ker. Nagymezőutca.

204 3-3